

A Társaság

Gaidusček műterem felvétele.

Teleki Éva grófnő.

Holzer
cs. és kir. udvari és kamarai oxállító
divatháza
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.

JOGI VIZSGÁKRA

(alapvizsgákra, szigorlatokra államtudományi államvizsgákra), állam-
számviteli államvizsgára, felelősséggel előkészítünk urakat, hölgyeket
és vidékieket is. Vidékieknek speciális jegyzeteinket előre küldjük.
(Államszámvitelre: példatár, állami könyvek gyűjteménye.) (Jegyzetöl-
csönzés. Díjtalan felvilágosítás. Szontágh Donáth jogi szemináriuma,
Budapest, IV., Váci-u. 51. II. Személyes értekezés köznapokon d. u. 4-7-ig.

PÉTERFFY ERZSÉBET

IV., Váci-utca 5. (Türr István-u. sarok) táncintézetében
február hó első napjaiban

új tánc- és torna-oktatás veszi kezdetét.

Gyermek és felnőtt csoportok. Magánóra a nap bármely szakában. — Beirat-
kozás naponta délelőtt 9-től 1 óráig, délután 4-től 8 óráig.

Rácz Dániel

Női felöltők, angol kosztümök és alkalmi tojítottak,
blousok, pongyolák áruhaza és műtermei

Sürgöncim „Robéria”
Telefon: 167—02.

Budapest,
IV., Kigya-utca 2.

Egyesült Betegápolók és Ápolónők

TELEFON: József 30—12. Országos Egyesülete TELEFON: József 30—12.

Elnök: dr. Záborszky István operateur, volt egyetemi tanárségéd.

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 23.

Ápolók és ápolónők, masszörök, masszírozónők, intelligens, elsőrangú szak-
erők rendelkezésre állanak. — Távirati megkeresések azonnal elintéztetnek.
Orvosilag vizsgáztatott személyzet! Kérjük a címre ügyelni! — Tag-
jaink az ország számos hadikórházában is működnek.

Gyermeknek kitudó szájöblítő a
Fodormentha-Lysoform

ELADÓ MODERN VILLA.

Pilisabán, szemben a vasúti állomással, 710 □-ös
területen, 6 szoba 1 nyitott és 1 üvegezett verandá-
val, valamint megfelelő mellékhelyiségekkel, teljesen
modern, szolid építkezés, ELADÓ.

:: Bővebbet IV. ker., Egyetem-utca 4, a kapusnál ::

LOHR MÁRIA · KRONFUSZ

Gyár és fő-üzlet: Budapest,
VIII., Baross-utca
85.

Telefon: József 2-37.

Fiókok: II, Fő-utca
27, IV., Eskü-ut 6,
Kecskeméti-utca 14,
VI, Andrássy-ut 16,
VI., Teréz-körut 39,
V., Harmincad-u. 4,
VIII., József-körut 2.

A főváros első és legrégebb
csipketisztító-, vegytisztító és
kelmefestőgyári intézete ala-
□□□□ pitva 1867. évben. □□□□

Schneider Rózsi és Kató

Budapest, IV., Váci-u. 8., félemelet. // Telefon 94—35.

Utcai és estélyi ruhák, köpenyek, kosztümök,
bluzok és pongyolák állandó nagy választékban.

LITTKÉ

Casino
for England
Cremant Rose
Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. — TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR.

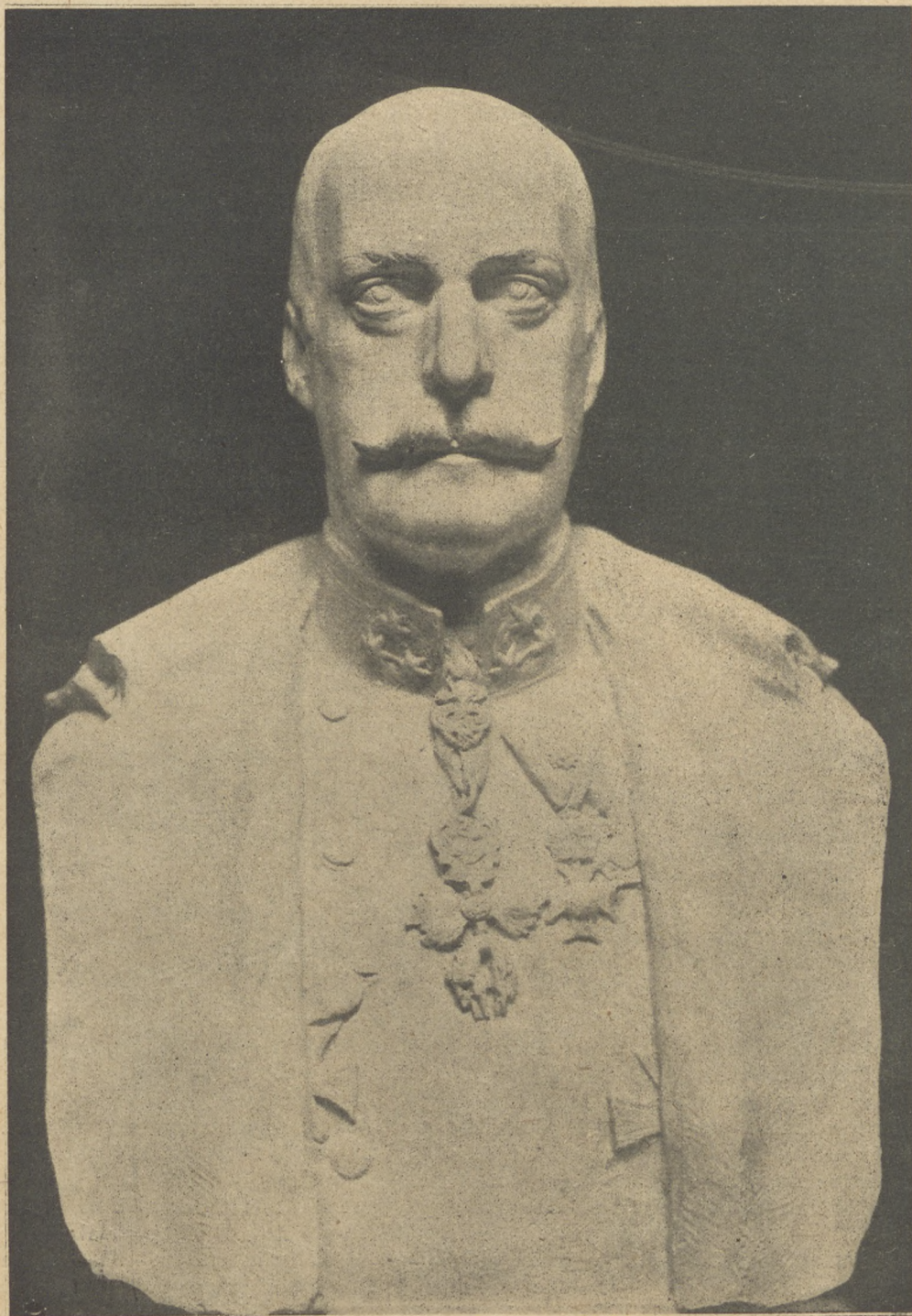
V. évf.

8-ik szám

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, REÁLTANODA-U. 18. TELEFON: JÓZSEF 25-11.

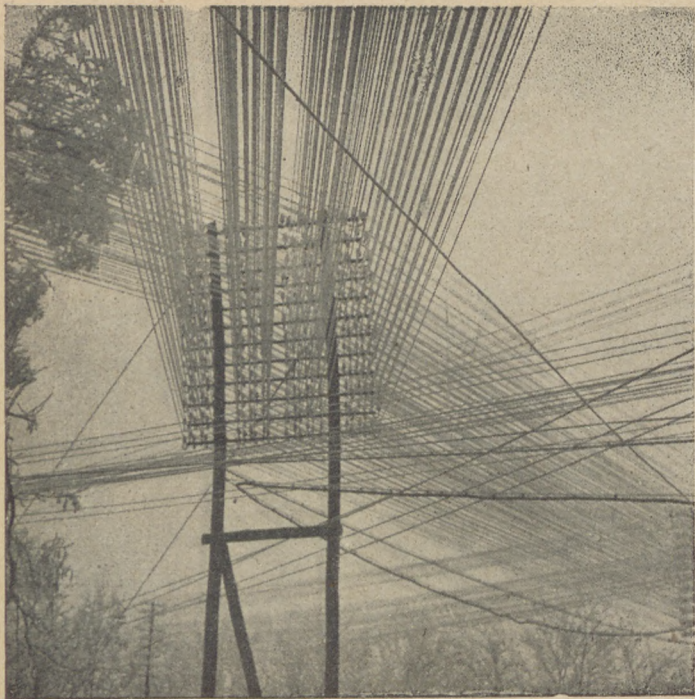
Előfizetési árak: egy évre 40 kor., félévre 20 kor., negyedévre 10 kor. Egyes szám ára 80 fill.

Budapest,
1918. február 24

Lipót Szalvátor főherceg, tüzérségi főfelügyelő.

kisfaludi Strobl Zsigmond szoborműve.

A béke drótfjai Breszt-Litovszkban.

Tűzkereszt.

Irta Drasche-Lázár Alfréd.

Regény.

Amint ott ült Florence mellett, egyszerre érezte, hogy a leány rátette kezét az övére és rajta hagyta. Így maradtak Blanche játéka végéig.

— Szép volt ugyebár? — kérdezte Florence különös tekintettel.

— Nagyon szép, — hagyta rá Magnus:

És mind a ketten tapsoltak, úgy mint bent a többiek is. Blanche meghajtottá magát, majd a pipázó irányába nézett. Mikor együtt látta nővérét Magnussal, mosolygó arcán mintha árnyék futott volna végig.

A leendő koncertművésznőnek általános kívánságra még két darabot kellett előadnia s az általa kiválasztott Bach-féle gavotte-ot, valamint Sarasatenak egy, az öreg Mrs. Shipley által reklamált bravuros szerzeményét meglepő technikával játszotta el.

Blanche, aki eddig illedelmesen és szépen áldozott atyja névünnepi oltárán, úgy vélte, hogy ezzel eleget tett gyermeki kötelességének és mintha meg akarná, magát boszulni nővérén, a rovására élvezett flirt miatt most amellett keltett hangulatot, hogy Florence is mutasson be valamit művészetéből, mely kezdeményezését az egész kis társaság nagy lelkesedéssel és tapsal fogadta.

Florence úgy tett, mintha neheztelne Blanchera, de azután hirtelen elhatározással és mivel Magnus maga is akarta, nem ellenezte tovább a dolgot. A kotta-szekrényhez lépett, ahol egy halmaz kopott füzetből és kötetből néhányat kikeresett s azt tréfás térdhajlással a zongora előtt ülő Mrs. Andersonnak nyújtotta át, majd még mielőtt segítségére siethetett volna valaki, — Magnus is csak elkésve érkezett — egy-kettőre elgurított néhány karszéket a szoba közepéből és fölkapva az ott fekvő szőnyeget, azt kihajította a pipázóba. Aztán suttogva megállapodott Mrs. Andersonnal a sorrendben és fölállt a szabad térségen.

Mrs. Anderson Griegnek »Anitra tánc«-át játszotta elsőnek s a bevezető ütemek után Florence karjait feje

főlé emelve, előre és hátrahajolt, míg ujjával a padlót érintette, majd lassan, észrevétlenül elkezdett táncolni. Követte mozdulataival a zene minden egyes hangját, árnyalatát, lábainak könnyed, ritmikus mozgása tovább folytatódott egész hajlékony testében s amikor Mrs. Anderson az utolsó ütemig ért, Florence is, mintha hirtelenül kővé dermedt volna; hátradobott fejjel, maga is hátrahajolva, félig csukott szemekkel állt a szoba közepén. Közben vöröses haja fölbomlott s aranyeső szaladt végig a válán.

A nézők pillanatig mintegy megbűvölve ültek szótlánul, aztán kitört a taps. Florence boldog és büszke mosollyal, kedves fejbólintással köszönte meg az elismerést. De legjobban annak örült, hogy láthatólag Magnusnak is tetszett a tánc. A tükör előtt gyorsan rendbehozta a haját, de a selyemszalagot most másként — a la grecque — alkalmazta. Közben elhalmozták Green papát szerencsekívánatokkal.

Hogy lehet nem tánczenére is táncolni, megmutatta Florence, amikor Debussy egyik arabeszkjét tolmácsolta mozdulatokban. A különös, változó, szeszélyes dallamot, a legkisebb részletekig kereste fel mozgásaival, amelyekben inkább testének és karjainak, mint lábainak jutott szerepe.

Az elismerés most is általános volt, ha nem is váltotta ki azt a lelkesedést, mint Anitra tánc. Csak Magnus mutatkozott elragadtatottnak, de talán inkább csak udvariasságból.

Még nehezebb feladatra vállalkozott Mrs. Macaliff tanítványa, amikor időközben Mrs. Anderson kísérete mellett Beethoven Pathétique-szonátájának Adagioját interpretálta. Karcsu, hajlékony teste, egyszerre mintha megnőtt, hatalmasabbá vált volna s mozdulatai is nehezebbek, súlyosabbak lettek. De azért megmaradt a nőieség határain belül, amely fejedelmi komolysággal szerencsésen párosult.

Blanche észrevétlenül Magnushoz közeledett, aki érdeklődéssel nézte a táncprodukción.

— Ilyen volt a tánc a régi görögök korában, — magyarázta Florence nővére Magnusnak. — Legalább így mondja Mrs. Macaliff, aki minden táncról megelőzőleg egész iskolai előadást tart.

Magnus bólogatott.

— Ön nem táncol? — kérdezte Blanchetól.

— Oh igen, — felelte emez, — csakhogy nem az én kenyerem, legalább nem lesz.

Florence befejezte a »Pathétique«-ot, de be sem várva az újabb elismerést, nevetve elkiáltotta magát:

— Elég volt a klasszicitásból és most meg akarom mutatni, hogy táncolni is tudok! Majd Magnushoz fordult és hozzátette:

— Ez nagyon unalmas volt ugye?

Magnus tiltakozni akart, de Florence leintette.

— Várjon csak! — mondta huncutos mosollyal, odasietett Mrs. Andersonhoz, sugott neki valamit, aztán kiszaladt a szobából.

A háziasszony titokzatosan várt néhány percig, aztán hirtelenül lecsapott a zongorára. Egy igazi, vad fandango volt, amelyet játszott.

A következő pillanatban megjelent Florence az ajtóban, pörge férfikalappal a fején, vállán selyem shawllal, szoknyáját pedig valahogyan olyan magasra tűzte fel, hogy a térde is kilátszott, de a travestia gyorsasága, az izgató zene, Florencenak meglepő stilszerűsége, táncának mindjobban fokozódó szenvedélye, teljesen elfelejtette a nézőkkel, hogy rögtönzött jelmeze mennyire nem odavaló volt.

Mindenki elálmélkodott, még maguk a Green-

szülők is, akik leányuk művészetét erről az oldalról még nem ismerték, azért mégis leginkább csodálkozott Magnus, akinek Florence fandangoja határozottan legjobban tetszett a leánynak összes eddigi táncai közül s csak akkor tért ismét magához a csodálkozásából, mikor az utolsó ütem után Florence mintegy elaléltan karjaiba borult.

Az emberek magukon kívül voltak az elragadtatástól, tapsoltak, kiabáltak és Mrs. Anderson fölállt a zongora mellől. Florence pedig boldogan, nevetve eldobta magát a kalapot és leengedte szoknyáját. Aztán lihegve székre dült és shawlja végével legyezte magát.

— Jutalmul kérek egy cigarettát, — szólta Magnus-hoz, aztán rajta felejtve tekintetét, hozzátette:

— Kár, hogy nem jár velem az akadémiára, pompás kettes lennénk.

Ebben a pillanatban megjelent egy szobaleány és kihívta a háziasszonyt az előszobába, mire Mrs. Anderson ismét visszatért és kijelentette:

— Rev. Grand panaszkodik, hogy nem tud aludni s ha nem hagyjuk abba, még ma éjjel kiköltözik.

Erre aztán általános bucszás következett s amikor fölmentek a lépcsőn a következő emeletre, Florence kissé hátramaradt és Magnushoz szegődött.

— Csak magának táncoltam, — mondta halkán, egyszerűen.

— Igazán? — szólta Magnus. Attól tartott, hogy ez tényleg így volt.

VII.

Mikor Magnus másnap reggel fölbredt, a csak félig leeresztett ablakredőnyön keresztül a nap egyenesen az arcába sütött és kilenc óra volt. Mintha megcsipte volna valami, úgy ugrott ki az ágyából és beletelt néhány másodperc, míg eligazodott, hogy voltaképpen miért is volt abban a csinos, fehérfüggönyös szobában és miért nem Rzesow-ban, ahol még néhány pillanat előtt tartózkodott álmában és ujoncokat oktatót. Igaz, hogy nem lovaglásra, hanem valami különös táncfélére oktatta s nem is fiuk voltak, akik glédában álltak előtte, hanem többé-kevésbé csinos leányok, piros nadrágban és csizmában.

De amikor végképpen kidörzsölte álmát a szeméből, éktelenül elkezdett szitkozódni s mindenféle kifejezésekkel illette önmagát, amelyek közül a »barom«, »szamár«, »bolond« még a legenyhébbek voltak.

— Még csak ez kellett nekem, — folytatta fenhangon, — az bizonyos! Ahelyett, hogy ügyeimmel foglalkoznék és rendbehoznám azt a sok cók-mókot, amit magammal cipeltem, előbb megpezsztetem Amerikának leggazdagabb leányát és családját, utóbb pedig kikezdek egy táncosnővel! Hisz ez a hely

nem penzió, ez kabaré s legjobb lesz, ha összeszedem a sátorfámat, — pardon — wigwamomat és odébbállok, különben csakugyan még valami bolondot találnék csinálni, anélkül, hogy a kisujjamat megmozgatnám!

Ezalatt ingek, harisnyák, gallérok röpködtek a levegőben, mert mindig éppen az került a kezébe, amit nem keresett. De fürdő után már enyhébben ítélte meg viselkedését és amikor teáját szüröcsölte, már ki is egyezett önönmagával ötven százalék erejéig. Hisz elvégre nem követett el semmiféle bűnt, Pearson amugy is csak kilenc nap mulva volt ismét esedékes New-Yorkban és ha Emerson mérnök eddig nem jelentkezett, az nem az ő hibájából történt. Volt még idő mindenre, több is, mint amennyi kellett, — bárcsak ne lett volna — és még aznap délelőtt hozzá akart látni a munkához. Ami pedig a Waldorf-Astoriát meg a Green-leányokat illette, hát bizony ráfért egy kis szórakozás is azután a sok-sok barátságatlan és szürke nap után, amit végig kellett szenvednie az öreg Európában.

Felöltözködött és a szobaleánnyal — ez a Kitty is azok közé tartozott, akik úgy néztek rá ebben a házban, mintha valami elátkozott királyfi lenne — fölvezetetté magát a padlásra a ládához. Lifttel mentek föl együtt s amikor fölértek, nem kellett messzire menniök a számtalan rekesz között végigvezető folyosón, mert a ládák mindjárt ott álltak a liftajtó közelében. A padlás tágas és világos volt, lévén lapos üvegteteje, amely fölött, amint Kitty magyarázgatta, kényelmes terrasz és még egy kis zöldségkert is volt.

Magnus valamennyi ládát kinyitotta és rövidesen meggyőződött róla, hogy minden rendben van. Előszedte a legszükségesebb iratait, följegyzéseit, rajzait, amelyeket azután Kitty segítségével levitt a szobájába. Mikor elrakosgatta őket, Kitty kíváncsian nézegette a dolgokat és mialatt Magnus íróasztala előtt el volt foglalva s neki hátat fordított, lopva ki is bontotta az egyik összehajtott tervrajzot, — mezőgazdasági lokomobilt ábrázolt keresztmetszetben, — persze a Magnus rendszerével járó módosításokkal.

Az ukrajnai békeszerződés aláírása előtt: 1. Czernin gróf külügyminiszter. 2. Kühlmann államtitkár.

Magnus véletlenül megfordult és kelletlenül rászólt a leányra.

— Ne legyen kíváncsi, Kitty, maga ezekhez úgy sem ért.

Kitty elpirult és összerakta a rajzot.

— Bocsánatot kérek, — hebegte, — nem teszem többé, — de azért...

— Tessék?

— Érteni, hát kissé értek hozzá, — mondta majdnem megsértődve.

Magnus elnevette magát.

— Micsoda? No ezt már én is szeretném látni — szólt és újból kiterítette a tervrajzot. — Mi ez? — kérdezte.

— Lokomobil, — felelte a leány, — még pedig robbanós, motoros.

Magnus meglepődött.

— Nem egészen, — jegyezte meg, — de nem jár messze az igazságtól. Miből gondolja, hogy robbanós motor?

— Ezekből a dugattyus hengerekből, amelyek bizonyára valamely gáz süritésére szolgálnak és ezekből a szelepekből. Ez meg egy karburator, nem igaz?

— De igaz, és ez?

— Ez egy segédkompresszor.

— Kitűnő! — kiáltotta Magnus, — nagyszerűen levizsgázott Kitty. De most mondja meg: honnét tudja mindezeket?

— Az atyám gépészmérnök volt, — felelte Kitty bizonyos büszkeséggel, de egyszersmind elfátyolozódott a tekintete.

— Ugy... — mondta Magnus elkomolyodva a maga részéről is. — De hogyan lehetséges akkor, hogy maga...

— Azt néha én is kérdelem magamtól. Az atyám nagyon okos, szorgalmas ember volt, tudja? De a mama... Minek is beszélek ezekről? A mama megszökött egy idegen emberrel s a papa elitta magát, aztán...

— Meghalt?

— Nem...

Kitty szemében köny jelent meg s elfordult.

— Szegényke, — szólt Magnus és önkéntelenül magához vonta a leányt. Kitty kitörölte a könnyét a szeméből és fejét Magnus vállára fektetve, ismét mosolyogva, hálásan tekintett rá. De Magnus elengedte és visszasietett az íróasztalához.

— Most menjen, Kitty, — mondta, — dolgozni akarok és késő van.

— Már itt sem vagyok, — felelte Kitty és kisurrant a szobából. Magnus csak akkor nézett utána, mikor a leány már kint volt.

— Ez egy képtelen hely, — szólt magához — — itt nem lehet megmaradni. Kénytelen leszek más penzió után nézni...

Még egyideig csapkodta a könyveket és iratokat, de aztán talált valamit, ami a figyelmét lekötötte. Leült és néhány percre rá már annyira bent volt leendő birodalmának világában, hogy észre sem vette, amint Kitty újból bejött a szobába és levelet tett le az ágya mellett levő asztalkára. Magnus nyugodtan tovább dolgozott és csak akkor hagyta abba a munkát, amikor

gyomra erőszakosan követelte jussát. Megnézte az órát: félöt volt. Felugrott.

— Lehetetlen! — mondta és kinézett a folyosóra, melynek végén falióra lógott. Csakugyan annyi volt. Éppen hatodfél órát dolgozott egyfolytában, de úgy tűnt neki, mintha legfeljebb egy-két óra lett volna. Gondolkozott kissé. Villásreggelijéről már lekésett, annyi bizonyos volt. Talán kapott volna még valamit, lent, a Child's Dairy-ben, de nagy ebédet enni ilyenkor már nem volt érdemes. Elhatározta, hogy erősebben fog teázni s aztán kitart estig. Első ideája az volt, hogy csenget Kittynek és nála rendeli meg a teáját, de aztán megmástitotta elhatározását. Hátha ismét valami megható mesébe fog a leány s ő másodszor is kénytelen lesz őt megvigasztalni... Föltette tehát kalapját és unva a várakozást, míg érte jönne a felvonó, füttyörészve leszaladt a lépcsőn. De az első emeleten majdnem föllökte a háziasszonyt. Bocsánatot kért Mrs. Andersontól, aki megkérdezte, hogy hová megy.

Magnus nevetve elmondta, hogy mi történt vele s hogy dainty little Mary — amint a gyomrot angolul tréfásan nevezni szokás — már közel áll ahhoz, hogy ura és parancsolója ellen beadja a válópert.

— De hisz ez rettenetes, — kiáltott föl Mrs. Anderson, — poor boy! azonnal jöjjön velem, ezt nem nézhetem, mert még sulyosan meg fog betegedni!

Megfogta Magnus kezét, aki hiába tiltakozott, hangoztatva, hogy egyébként is dolga van a városban. Mrs. Anderson nem engedte és betuszkolta a saját lakosztályába. Ott leültette egy igen kedves, lakályos kis szalonban, számtalan asztalka, olcsó, de nem izléstelen csecse-becse és rengeteg párna közé. És mialatt a szoba egyik sarkából Magnus elé teaasztalt tolt, csinos szamovárral, amelyet bekapcsolt a villanyvezetékbe, huszszor is ismételte: Poor dear boy!

Aztán pillanatra eltűnt.

Magnusnak, aki alapjában semmit sem haragudott a fölmerült probléma ily kényelmes és kielégítőnek ígérkező megoldása miatt, ezalatt alkalma nyílt körültekinteni a szobában. Áttetsző, halványrózsaszínű függönyök meleg, barátságos fényt engedtek be kívülről, ami előnyösen tompította az aranyozott butorok kissé követelő jellegét.

Mrs. Anderson visszatért a szalonba, de nem egyedül. Egy szobaleány nagy tálcát hozott utána, amely roskadásig tele volt rakva mindenfélével. Volt ott kalács, apró teasütemény, jam, hideg hus, vaj, tejszínhab, gyümölcs. Magnus nem csinált titkot elragadtatásából, aminek a háziasszony nagyon megörült. Gondosan elébe rakott mindent, leforrázta a teát és miután elkészült, kiküldte a leányt és maga is leült.

— Maga most az én fiam, — mondta — és azt szeretném, ha engem mamának szólítana! — De nevetve rögtön hozzátette: — természetesen csak itt nálam, mert a Company-val szemben még fentartom összes igényeimet!

— Velem szemben csak nem adta fel őket? — kérdezte Magnus akaratlanul is csipősen, de oly helyesen nézett rá az asszonyra, miközben hideg beefsteakkel megrakott nagy darab kalácsot dugott a szájába, hogy megjegyzése teljesen élet vesztette.

A száműzött külföldi Brázay parfumeöket használnak!
készítmények helyett leányaink, asszonyaink

BUDAPESTI RAKTÁR: VIII., ÜLLŐI-UT 66/a.

— Amig itt van a magánlakásomban, igen, — felelte Mrs. Anderson — azonkívül magával szemben is fentartom igényeimet. Vagy azt ajánlja nekem, hogy mondjak le róluk?

— Korántsem, — tiltakozott Magnus, akinek egészen mindegy volt, hogy fentartja-e Mrs. Anderson vele szemben igényeit vagy sem, mert étvágya minden egyéb érzését dominálta. Az ember csak arról mondjon le, amiye nincsen, vagy amit ugy sem tud elérni. Amiye van, azt fogja meg jól és ne engedje, csak az élete árán!

Mrs. Anderson bólogatott.

— Igaza van, de a szándék nem elég. Vannak erők, amelyekkel szemben tehetetlen az akarat, — mondta teáját szürcsölve. — Azt azóta tudom, amióta elvesztettem a férjemet. Hivatása Délamerikába szólította. Mint erős és viruló férfi zárt engem karjaiba, mikor bucsuzott. Nem látam többé. Elrabolta tőlem a sárga halál...

Az asszony elhallgatott, de mintha el akarná hessegetni szomorú emlékeit, fölugrott és másik csésze teát töltött Magnusnak.

— Poor dear boy! — kiáltotta élénken, — lássa, haszontalan mamája tragikus mesékkel untatja és egészen megfelelkezik magáról!

Magnusnak eszébe jutott, hogy voltak anyák a világon, akik nemcsak gyermekeikről, hanem önmagukról is megfelelkeztek és ezért hálásan tekintett Mrs. Andersonra.

— Most meséljen nekem a maga hazájáról, — mondta az asszony és Magnus, aki már jóllakott, azzal vélte legcélszerűbben meghálálni haziasszonya vendégszeretetét, hogy helyreigazította Magyarországról való téves és hiányos ismereteit.

Az asszony hallgatta szótlanul, látszólag nagy érdeklődéssel. De a valóságban csak eleinte figyelt Magnus fejtegetéseire, később már nem követte mindenben s önkéntelenül kezdett látogatójának személyével foglalkozni. Volt valami benne, ami ismeretségük első pillanatától kezdve vonzotta. Ugy képzelte, hogy talán

férjére emlékeztette, mikor Anderson egész fiatal volt, de azután belátta, hogy tévedett. Más okának kellett lennie ennek a vonzalomnak, amit Magnus kissé idegenszerű kiejtése, ahelyett, hogy gyöngített volna, inkább még csak fokozott. Vagy talán csak a szépnövésű, nyilt szemű, alig harminc éves férfiú tetszett volna neki, akin minden egyszerűsége mellett, veleszületett eleganciájánál fogva, azonnal meglátszott, hogy valaki?

Mrs. Anderson, aki szerencsés természete révén szívesen eltréfált az emberekkel, ezzel néha akaratlanul félrevezette a férfiakat és nem egyszer megtörtént vele, hogy kellemetlen magyarázatok révén tudta csak fölvilágosítani az illetőket tévedésükről, mert alapjában véve végtelenül tisztességes és tisztaelkű volt. Mindazonáltal nem érezte magát elég öregnek arra, hogy a szerelemnek a lehetőségéről is lemondjon. Teóriában legalább nem s ahhoz aztán már nem volt köze senkinek sem, hogy érdekes feje legtitkosabb rekeszében néha olyan gondolatokkal játszott, amelyeket akaratlanul még a kinpadon sem árult volna el. Dehogyan is mondta ő maga az imént? Vannak erők, amelyekkel szemben tehetetlen az akarat. Csakugyan úgy volt. Ócsak nem akarta elárulni benső gondolatait, de néha mégis megesett, hogy mások önkéntelenül is megéreztek, hogy Mrs. Andersonnak még vannak igényei.

Ugy volt az a jelen esetben is és a mikor Magnus megköszönve a szeretet-

reméltó vendéglátást, bucsuzáskor kezét csókolt Mrs. Andersonnak, észrevette, hogy az asszony keze kissé remegett, épp úgy, mint a hangja is.

— Talán bizony ő is? — gondolta és a fent veszteglő liftre szállt és leérve kiszaladt az utcára.

— Nem tudom, nem volna-e mégis a legokosabb, ha más penzióba költözném? — fontolgatta még akkor is, amikor a Brodwaynak, annak a mindent elnyelő óriás emberfolyónak irányába tartott, amely ma már őt is ellenállhatatlanul vonzotta. De azután elfelejtette az egészet.

(Folytatjuk.)

gróf Széchenyi Pál Imre.

kisfaludi Strobl Zsigmond szoborműve.

gróf Teleki János 14-es huszárfőhadnagy.

Janka-mütermem felvétele.

Az asszony és a kalap.

Irta Sebők Zsigmond.

A színhely: női kalapos üzlet. A polcokon kalap, a hosszú asztalokon kalap-tornyok, a tükör-ellenzőkön kalapgarmadák, a székeken kalap-boglyák. A helyiség tele van asszonnal, részint próbáló, részint kiszolgáló nővel. A két sarokban tükör és mindegyik tükör előtt hajlong egy asszony két segítő szellemmel: az egyik a kiszolgáló kisasszony, a másik az üzlettulajdonosnő, aki egyszerre nyüzsg mind a két tükör előtt. A hölgy szótlánul teszi föl fűrtjeire a kalap végételen sorát, melyet a segédkező leány szótlánul nyújt át neki. A hölgy — fején a kalapszőnyeteggel vagy kalapkolibrival — hajlong, forog, mosolyog, busul, eped, szeret és gyűlöl, megfagy és elolvad, mindezt néhány pillanat alatt, — azután szótlánul leveszi fejéről a kalapot és ujat tesz föl, hogy újra kezdje a hajlongást, forgást stb. Ez történik a két sarokban, ünnepi csendben, mély áhitattal, potom háromnegyed vagy egy órácska óta.

Ezalatt a teremben szerte és széjjel páros vagy csoportos hölgyek egy-egy közép- vagy melléktükör előtt állanak s tétovázó arccal merednek hol egymásra, hol a tükörbe. Fejükön egy-egy új kalap. Ezek az ugynevezett társaslények, akik csak társaságban tudnak vásárolni. Az előbbieket az energikus magán-egyéniségek, akik nem kérnek tanácsot senkitől, nem leselkednek arra, hogy másnak a fején hogyan fest a kalap, hanem férfias határozottsággal és elszánt hallgatagsággal próbálják fel az üzlet összes kalapjait. Az utóbbiak a határozatlanok, a befolyásolhatóak, a tanácskozóak, az

ingatagok, a gyorsan fellobbanók és még gyorsabban csüggedők, az egy kalapot tizszer felpróbálók, a folyton abba a kalapba szerelmeskedők, amit éppen más asszonytársuk próbál, a soha meg nem fogadott biztatásra lesők, a hosszú vitákat, andalgó eszmecsereket, rebegő purparlékat kedvelők. Mind a két felekezet megegyezik azonban abban, hogy nem adja alább negyven-ötven, sőt több kalap fölpróbálásánál.

Zsibongás, csoportosulás, öreg és ifjú hölgyek, amint álmélkodó, riadt vagy édes tekintettel bámulnak a tükörbe, árusító kisasszonyok, akik angyali türelemmel esküdznek, hogy a kalap elragadóan illik, magukkal hurcolt barátnők, akik dodonai izü véleményt nyilvánítanak... Az ajtó nyílik, új hölgyek jönnek. Próbálnak a régiek, próbálnak az újak, vége nélkül, nekikeseredetten... A két sarokban pedig, senkiről tudomást nem véve, hajlong a segédszellemmel a két energikus magánegyéniség.

Nyilvánvaló, hogy az asszony semminek sem tulajdonít oly nagy fontosságot, mint az új kalapnak. A ruha színének és formájának a megválasztása is sok gondot szerez neki, egy blúz vagy napernyő is képes hosszabb időre megzavarni álmait (neki és a kiszolgáló személyzetnek), az ékszerről nem is beszélek, de a kalap az aggodalmak és tünődések Csimborasszója. A ruha dolgában mégis többnyire egy szabótekinetly véleménye a mértékadó, mely előtt az asszonyok gyakran babonás tisztelettel hajlanak meg, a kalap-ügy azonban nem ismer tekintélyt, annak megválasztása minden asszony saját kisded válsága, melynek eldőlésétől függ boldogsága vagy boldogtalansága.

Az új kalaptól mindent vár az asszony: fiatalságot, szépséget, ragyogást, irigylést, tetszést, vagyis egy szóval: hatást. Az új kalap az ő megújulása. Nemcsak a fejének, hanem asszonyi gondolatainak is a tavaszi koronája. S való igaz, hogy a kalap nem közönséges fegyvere az asszonynak s nem csoda, hogy bár mindenben enged a férfiakkal való egyenlősítés áramlatának, a kalapot kiveszi. Elfogadja a férfias szabásu kabátot, a szűk szoknyát, még a szoknyanadrágot is, ami mind engedmény a romantikából, csak a kalapja marad örökké asszonyi, vagyis különös, szertelen, feltűnő, szabálytalan, nyugtalan, cifra, regényes. A kalapjának igen sok köze van az arcához, hát nem csoda, hogy szépségének ezt a sátrát, ezt a tollzatát nem egykönnyen engedi át a puritán felfogásnak.

Az asszonyi kalap valóban csodálatos jószág. Megváltoztatja az arcot, mint a napfény vagy felhő a tájéket, a virág a gyümölcsfát vagy ködfátyol a bérceket. A kalap pajkos vagy komoly formája gyakran mintha csak viasz gyanánt gyurná át az arcot a maga lelkének képére. Vannak arcok, melyek bája úgy tapad a kalaphoz, mint a tó szépsége a rajta uszó alkonyati naphoz. Ilyen fontos szerepe van a kalapnak az asszonyok legtítkosabb műhelyében, a szépségük dédelgetésében, hát meg lehet érteni azt a fölindulást és aggodalmat, mellyel megválasztják.

Hogy melyik az a kalap, mely az asszonyi arcnak mindazt megadja, amit tőle vár, persze a titkok titka. Mondják, hogy a szép arcnak minden kalap illik, de én még nem láttam olyan szép asszonyt, aki ezt a szabályt a gyakorlatban is elfogadta volna. Sőt inkább úgy tetszik, hogy a praxisban a szép asszony áldoz legtöbbet a kalapjára, anyagiakban is, gond dolgában is. És ez természetes. Ő többet vár a kalaptól, mint a báj dolgában kevésbé szerencsés társnője. Az utóbbi azt várja a kalaptól, hogy csinosabbá teszi; az előbbi, hogy lehetőleg még szebbé tegye. Nyilvánvaló, hogy

Gara Arnold zománcos mellűi az Ernszt-muzeum kiállításán.

a kettő közül ez a sulyosabb föladat. Akár szépek, akár nem Éva leányai, egyformán sokat várnak a kalaptól, mert bár nincs olyan asszony, aki valahogyan föl ne fedzné magában a szépséget, de olyan sincs, aki szebb ne kívánna lenni. S egyformán rája vannak utalva az ösztönükre, mely őket, szépségük tollazatának megválasztásában, titokzatos és kiszámíthatatlan ösvényeken vezet.

Ez az ösztön azonban az asszonynak egyetlen ösztöne, mely nem csálthatatlan, főleg a kalap-ügy terén. Azért is fél önkéntelenül tőle. A veszélytől nem fél, de a kalaptól fél. Az a babonája ugyanis (talán nem is alaptalanul), hogy míg a szép és illő kalap megfiatalítja, a csuf kalap öregíti. A szerencsétlenül választott új kalap tehát az ő szemében egy árnyék az asszonyi nem legnagyobb borzalmából: az öregségből.

Megértem, miért kapja le a fehérhaju matróna oly gyorsan és rémülten a fejről azt a kalapot, melyet a mamzel elragadtatott arccal helyezett oda: mintha csak néhány, alattomosan és idejekorán fejére lopózó évet hajított volna le onnan. Megértem, miért veszi le unott arccal hajáról a harminc éves asszony már a második tucat kalapot: mert ösztöne nem látja libegő szárnyain csillogni azt a fényport, mely a fiatalságot jelenti, néhány visszalopott évnél a fiatalságát. Ne gunyolódjál hát, férfiu, azon a határtalan gondon, tétován és időfecsérlésen, mellyel az asszonyi nem a kalapját válogatja, mert az fontos és életbevágó munka és hozzá bizonytalan. Kivált, mikor tapasztalod, hogy hány asszonyismerősöd visel olyan kalapot öntudatlanul, mely galád vigyorgással kiabálja róla:

— Ugy-e, sikerült alaposan elcsufitanom ezt az asszonykát?

Pedig ez is éppen úgy válogathatta a kalapját, mint a többi és éppen annyit kívánt is tőle. De a kalap alattomos. Véletlentől függ szerencsés megválasztása, mint a jó férjé, vagy a jó lutriszámé. Valamely kalapos bolt néhány száz hihetetlen és fura formájú fejfedője közt rejtőzik egy olyan, melyet a jó Isten egy bizonyos asszonynak teremtett. Ha szerencsésen összetalálkoznak, ebből az asszony és a kalap közt oly boldog házasság szarmazik, melyet jó sorsa kötött meg. De hol van az az angyal, aki a szegény asszonyt éppen abba a boltba vezeti, ahol az a föltétlenül remek és föltétlenül illő kalap várja és egyenesen a kezébe nyomja? S ha ez a csuda meg is történnék, hol van az az asszony, aki válogatás nélkül elfogadná az első kalapot, melyet a mamzel ruhájába öltözött angyal ajánl neki?

Versek.

Irta Dutka Ákos.

CÉDRUSFA CELLÓN.

Cédrusfa cellón, vén hegedün
Reszket a szó, tán új veretün
Marad a régi ének, a dal:
Sikolt és sir egy árva magyar.

Szordinós húr, mit zárt szoba rejt,
Felbúg — s a lélek sirva felejt...
Rikatta fámat tiz magyar év:
Üres tarisznya, árva marék.

Cédrusfa cellóm: szent vigaszom,
Próbáld még egyszer a piacon:
Hallgat-é rád a harci magyar, —
Vagy cifra, keserű nótát akar?

JAJ, KI EGYSZER VÉGTÉLENBE LÁTOTT...

Magadban hordod ember bús világod,
Boldog, kinek szűk ketrec az egész —
Falára aggat himet és virágot; —
Tengerre szállni sohasem merész.

De jaj, ki egyszer végtelenbe látott
S szabad hajóján tengerekre szállt,
Az ón-szin semmin túl hordták az álmok
S határtalanná tolták a határt.

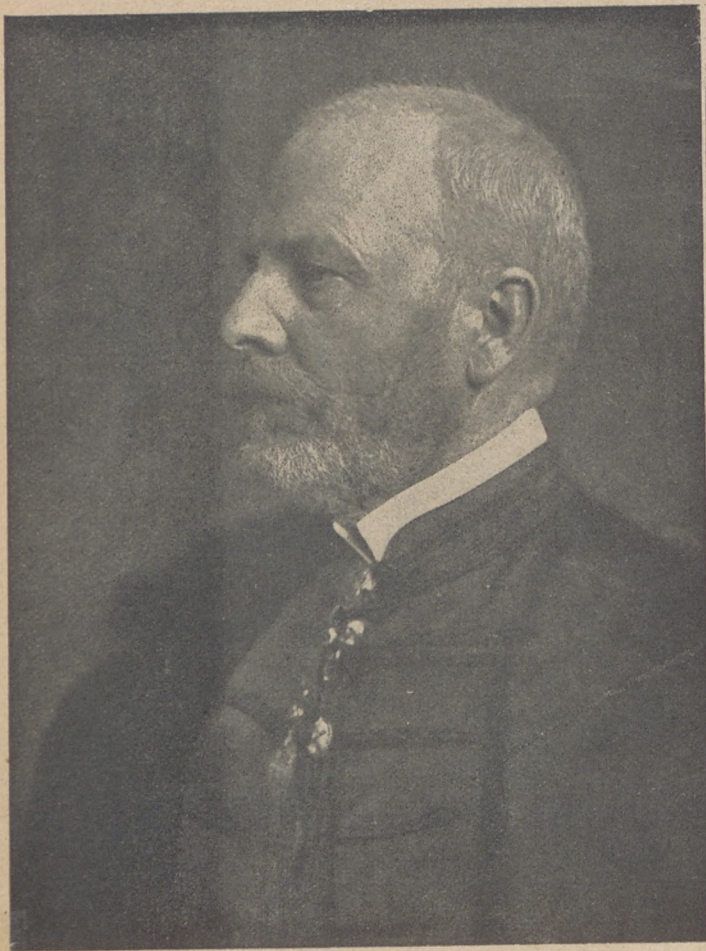
A ketrecekben élnek és emésztenek
S oltárain a jámbor, józan észnek
Tömjént égetnek botor boldogok.

Szabad hajómon én, ki kincsrakottan
A végtelennel egyre csak vivódtam,
Ketrecek közt ülök szegény kárhozott.

BERZEVICZY ALBERT

új könyve: **DÉLEN** 136 képpel.

Ára 20 Kor. Megrendelhető „A Társaság” kaidóhivatalánál Budapest, IV. ker., Reáltanoda-utca 18. szám.

† Khuen-Héderváry Károly gróf.
Székely Aladár felvétele.

A Társaság

Khuen-Héderváry Károly gróf. † Hatvankilenc éves korában, váratlanul, alig néhány napi betegség után elhunyt Budapesten Khuen-Héderváry Károly gróf, a munkapárt elnöke, volt miniszterelnök és horvát bán. Ha közéleti szereplését attól kezdve számítjuk, amikor szép-utcai garszon-lakását otthagya, 1880-ban feleségül vette Teleki Margit grófnőt, akkor is csaknem négy évtizedet töltött el szakadatlan politikai munkában. A konzervatív, régi irány törhetetlen híve volt és elveiért mindenkor lelkesen szállott sikra. Egyéni szeretetreméltósága közéleti népszerűségénél is nagyobb volt és mint embert mindenki szerette, akinek valaha dolga volt vele. A világháború kezdete óta kivette részét a jótékony munkából is és ő az igazi grandseigneur művészetével tudott leereszkedni a szegények szomorúságához és meg tudta érteni a legtitkosabb sóhaj szavát is. Egy szépen végigélt élet alkonyán igaz részvéttel álltunk koporsója fölött, mely im elment a hédervári kripta mellé, az ő kedves öreg tölgyének árnyába pihenni, ám itt marad az elhunyt kedves emléke, melyet mi is megőröznünk tisztelőinek nagyszámu seregével.

Jótékonyág. A tél folyamán Tátra-Lomnicon tartott jótékonycélú hangversenyek a következő összegeket juttatták a jótékony célra: Tarnay Alajos zeneakad. tanár által előadott ujévi templomi orgonahangverseny és február 1-én rendezett Tarnay-est jövedelme 2060 K. A január 4-iki hangverseny jövedelme 860.20 K.

A január 15-iki hangverseny jövedelme 2610 K. A február 3-iki gyermekkabaré jövedelme 160 K. Ez utóbbi három estét id. és ifj. Nagy Endre rendezték. A február 2-iki estély jövedelme 1704 K.

Eddig befolyt a jótékony célra 8394.20 K, mely összeget részben a tervbevett tátrai rokkantmenház, részben a szepesmegyei hadiársvák, részben a lomnici katolikus és református templomok felszerelésére fordítják.

A Vilmos-huszárok művésztéje. A társaságban élénk érdeklődéssel várják a Vilmos-huszárok március 11-kére tervezett operaházi művésztéjét. A rendezőbizottság tagjai e hó 15-én a Nemzeti Kaszinóban gróf Szapáry József ezredes elnöklésével értekezletet tartottak, ahol a Molnár Ferenc által nagy gonddal összeállított műsor volt megbeszélés tárgya. *Herczeg* Ferenc ez alkalomra egy katonadarabot irt, melynek előadása elé irodalmi körökben is nagy várakozással tekintenek; a darab szenzációs szereposztása pedig színészköreinket tartja izgalomban. Jegy f. hó 20-tól d. u. 4—7 óra között az Agrár- és Járadékbank Váci-utca 27. sz. alatti helyiségében kapható.

Baán Gizella hangversenye. A Zeneakadémia koncert-termét zsufolásig megtöltő előkelő közönség tapsolt mult szombat este Baán Gizellának. A bájos fiatal énekesnő meglepő fejlődésről tett tanúságot azóta, hogy utoljára hallottuk. Koloraturája művészből, organuma bárszonyosabb, skálája szélesebb lett. Szép sikere volt operaáriáival és műdalaival is, magyar dalaival pedig olyan frenetikus hatást ért el, hogy vége-hossza alig akart lenni az ujrázásnak. A zongorakiséretet Dienzl Oszkár látta el a tőle megszokott finomsággal.

Piknik. A Royal fehér termében pompás pikniket rendezett szombaton este Földváry László, Sármezey Miklós, Szitányi Károly, Szitányi Gyula és Szőke Lajos. A pikniken résztvettek: Radisics Györgyné és leányai Mariette és Alice, Radisics Istvánné és leánya Klári, Hajós Jánosné és leánya Julia, Tóth Béláné és leánya Edith, Fischer Eleménné, Pálóczi-Horváth Sári és Zsuzska, Wettstein Jánosné és leánya Vilma, Szitányi Béláné és leánya Mariska, Varjassy Mici és Lili, Szitányi Károlyné és leánya Matild és Háder Sári.

Kedves multság volt az egyik belvárosi klub-helyiségben f. hó 17-én este. Résztvettek: Asszonyok: özv. Bunczel Alfrédné, Ernst Henrikné, Karlovszky Endréné, Karlovszky Gézánné, Kiss Ernőné, Nemes Bertalané, Neményi Imréné, Papp Árpádné, Papp Gyuláné, Zlinszky Béláné, Zlinszky Gyuláné, Yull Alfrédné, özv. Kiskéri-Tóth Eleménné. — Leányok: Brasch Liza, Bunczel Daisy, Ember Ilonka, Karlovszky Blanka, Lajtha Annus, Nemes Katinka, Landgraf Rózsika, Papp Jolánka, Papp Zsuzska és Klári, Kiss Margit és Ily, Kiskéri Tóth Mariette, Zlinszky Rózsika, Zlinszky Zsuzsika, Yull Erika.

Kedden, e hó 26-án d. u. 6 órakor az Országos Kasino félemeleti zöld termében piknik lesz, amelyet Szabadhegy Sándor főhadnagy rendez.

Matiné. Vasárnap, február 17-én tartotta a Magyar Irók Társasága második matinéját a Corso-mozi zsufolásig megtelt termében. A padosorokban igen előkelő közönség foglalt helyet, mely már az első alka-

lommal megkedvelte a fiatal irodalmi vállalkozást. A műsort *Jászai Mari* nyitotta meg *A színésznő mint munkásnő* című rendkívül érdekes előadásával. Utána *Lampérth Géza* a *Régi asszonyok és leányok* életmódjáról csevegett, *Gellért Mária* novellát olvasott föl, majd *Pásztor József* elmés és ötletes előadásban ismertette a Magyar Írók Társaságának célját és *A király parolája* című, az egész közönséget állandó derűtségben tartó humoros novelláját adta elő zajos tetszés mellett. Ifj. *Gonda Béla* a fényüzésről beszélt elevenen, érdekesen és nagy művelődéstörténeti készültséggel. Befejezésül *Jászai Mari* néhány kuruc verset szavalt el utolérhetetlen művészettel. A legközelebbi matiné március 3-án, délelőtt 11 órakor lesz ugyancsak a Corso-mozi helyiségében. Az elejétől végig humoros tárgyú műsoron ifj. *Gonda Béla*, *Kacziány Ödön*, *Körmeny Viktor* és *Pásztor József* szerepelnek.

*

Eljegyzések. Bárdosi *Bárdossy Jenő* ministeri tanácsos, volt főispán és neje felsőeőri *Zarka Gizella* leányát, Margitot eljegyezte csetényi *Holitscher Pál*.

Perényi Micikét eljegyezte *Fleckenstein Ferenc* cs. és kir. főhadnagy.

*

Házasság. Csömöri gróf *Zay Károly* dr., csömöri gróf *Zay Miklós*, a magyar országgyűlés főrendiházának örökös jogon tagja, *Zayugróc* ura és felesége nagykárolyi gróf *Károlyi Margit*, ő Felsége a császárné és királyné palotahölgye fia és galánthai Nagy Ella, galánthai Nagy Sándor cs. és kir. asztalnok és felesége született della *Vedella Gizella* leánya, Svájcban házasságot kötöttek.

*

Halász Sándor †. Meghalt egy jó ember, egy igazi humanista és a mai világban kétszeresen kár a jó emberekért. *Halász Sándor* a postatakarékpénztár elnöki igazgatója volt, de a nagy intézet tisztviselői mindig inkább a jóakaró emberbarátot látták benne. A társaságban mindenütt szerették szeretetreméltó modoráért, lebilincselő kedvességéért. Fiatal korában hirlapíró volt és egy self-made-man energiájával dolgozott mindig. Őszintén gyászoljuk mi is azokkal, akik az embert tettei után értékelik.

† Halász Sándor.

Balogh Rudolf felvétele.

Fráter Iván és felesége, Bárczy Irén. A háttérben Bárczy Piroska.

Jeřy Gyula felvétele.

Nászbed. *Bárczy Irén* és *Fráter Iván* esküvője alkalmával *Bárczy István* és felesége ebédet adtak, amelyen az ifju páron kívül a következők vettek részt: özv. *Sacher Gusztávné*, özv. *Kovácsy Kálmánné*, *Fráter Imre* főtorzszorvos és felesége, *Fráter Jenő* cs. és kir. kamarás huszárezredes, felesége és leányai *Lulu* és *Zsófi*, *Fráter István* földbirtokos és felesége, *Fráter Loránt* országgyűlési képviselő és felesége, *Balás Béla* főispán és felesége, *Bárczy Gusztáv*, *Falussy Árpád* nyug. főispán, országgyűlési képviselő, *Malatinszky Lajos* főispán, *Bárczy Berta* és *Piroska*, *Fráter Boriska*, *Fráter Andor*, *Tibor* és *Jenő*, *Lamotte Károly* és *Markos Béla*.

*

I. osztályu hadiérdemkereszt. A király a Budapest székestővárosi társadalom legbuzgóbb tagjának a háborus jótékonyág, valamint a népjólét sikeres fejlesztése terén kifejtett sikeres és buzgó tevékenységük elismerésül a polgári hadiérdemkeresztet adományozta. Ezek között I. osztályu polgári hadiérdemkeresztet kaptak: gróf *Apponyi Albertné* született gróf *Mensdorf-Pouilly-Dietrichstein* *Clotild*, gróf *Károlyi Lászlóné* szül. gróf *Apponyi Franciska*, *Szterényi József* belső titkos tanácsos, kereskedelemügyi miniszter, báró *Fejérváry Imréné* és *Lánczy Leóné*.

*

Legyező- és csipke-kiállítás. Szombaton délután nyitották meg a főuri világ és az előkelő társaság nagy érdeklődése mellett a Városligeti fasor 18/a sz. alatti villában a párna-, csipke-, himzés- és legyező-kiállítást, amelyet az *Augusztai Gyorssegély-alap* a *Nemzet Háza*, a *Rokkant Otthon* és a *szabadkai 4-es honvédhuszárezred* özvegy- és árvaalapja javára rendezett. A vendégeket a rendező-bizottság: *Lónyay Sándorné*, *Bernáth Gézáné*, *Jánossy-Engel Gyuláné*, dr. *Herzog Oszkárné*, *Rickl Gyuláné*, *Schwarz Félixné*, *Ullmann Antalné*, báró *Wlassics Gyuláné*, gróf *Wilczek Frigyesné*, *Várady Zsigmondné*, báró *Vojnics Sándorné* és *Weisz Fülöpné*

fogadták. Közvetlenül a megnyitás előtt egy burgzsandár jelent meg, aki Bécsből hozta magával a királyné legyezőjét. Ragyogó csipke-legyező ez, amelyet a királyné leánykorában viselt. Küllőin briliánsokkal kirakva csillog a sajátkezü aláírás »Zita«, a másik oldalon pedig a korona. A kiállítást vasárnap délután meglátogatta Zsófia kir. hercegnő, akit Bernáth Gézá né kalauzolt végig a kiállítási terméken. A királyi hercegnő a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a kiállításról, ahol délután félöt órától negyedhétfig tartózkodott. A kiállítás három hétfig tart s ez idő alatt minden szerdán és szombaton tea lesz, melyen a látogatókat, mint háziasszonyok, a főváros előkelő hölgyei látják vendégül. Az első tea-délután szerdán volt. A belépő-díj tea-délutánokon négy korona, más napokon két korona. A kiállítás minden nap délelőtt 10 órától este hat óráig lesz nyitva. A kiállítás részletes ismertetésére visszatérünk.

*

Tea. Nagyszerűen sikerült teát adott kedden este dömsödi Hajós János és felesége az Országos Kaszinóban, amelyen előkelő társaságot láttak vendégül. Ott voltak özv. Halassy Zdenkoné, Tóth Béláné, özv. Telbisz Károlyné, Zlinszky Jánosné, Péchy Józsefné, Fráter Béláné, Lóczy Lajosné, Fischer Eleménné. A teremben a háziasszonyon, Hajós Julián kívül a következő leányok vettek részt: Halassy Marianne, Tóth Edith, Zlinszky Kittu és Erzsi, Péchy Angela, Fráter Duci, Palóczy-Horváth Sári és Zsuzska, Lóczy Márta.

*

Vacsora. Az Országos Kaszinó félemeleti különtermében fényesen sikerült zártkörű vacsora volt, amelyen a következők vettek részt: Kuzmik Pál, felesége és Lina leánya, Bakonyi Géza, felesége és Erzsébet leánya, Kulcsár Józsefné és Baby leánya, Murányi Alfréd felesége és leányai Sissy és Bobby, Kuncz József és felesége, Erdélyi Sándor és Jaja leánya, Teleszky János, Bakonyi Pál, Benedek Imre és egy sereg fiatalember.

*

Ausztria és Magyarország magán telivér-ménesei. (Die Privat-Vollblutgestüte in Österreich und Ungarn) Lapunk munkatársa dr. Nemeshegyi Oszkár min. segédtitkár 3 kötetre terjedő pedigrisztikai szakmunkájának első kötete e hónap végén jelenik meg Berlinben. A szerző ezen újabb munkájával, mely az osztrák-magyar monarchiában ez idő szerint telivértenyésztésre használt lóanyagot behatóan s teljesen új alapon tárgyalja, továbbá jó magántenyésztéseknek történetére is részletesen kiterjeszkedik, egy már régóta érzett hiányt pótol a lótenyésztési szakirodalomban. Megrendelhető a kiadónál avagy Grill-Benkő udvari könyvkereskedésében (V., Dorottya-utca 2), Tisza Testvéreknél (I., Főutca 12) és Pfeifer Ferdinánd könyvárúsnál (IV., Kossuth Lajos-utca) Az I. kötet bolti ára 9 M. = 13.50 K; a II. kötet májusban, a III. júniusban fog napvilágot látni.

*

Uj moziszinésziskola. Nívójában és koncepciójában páratlanul tökéletes az a moziszinésziskola, mely március hó elsején Budapesten, VIII., Csokonay-u. 4, I. 9. alatt nyílik meg. Az előkelő világ disztिंगvált izlését és fokozott igényét van hivatva kielégíteni ez iskola, mely az elite publikumnak külön tanfolyamot nyit és tanárokkul a filmszakma illusztris képviselőit — többek között Kertész Mihályt, a Phönix filmgyár főrendezőjét és Bárdi Ödönt, a Vigszínház rendezőjét nyerte meg. Növendékeket az igazgatóság állandóan elfogad.

A 41. honvéd tábori tüzérdandár parancsnoksága az olasz fronton. Mack Jenő kapitány, Capp ezredes hadosztályparancsnok, Andreánszky hadnagy, Rákosi tüzértörzskari százados.

Brandeis önkéntes felvétele.

Nők az alkotmányban.

Ami sokáig ábrándnak látszott a magyarországi feministák szemében, amiről a nők hivatására, a célszerűség szempontjára és a régi elméletre való hivatkozással a magyar kormány még csak egy évtizeddel ezelőtt is úgy gondolkodott, mint amely kérdéssel bővebben foglalkoznia nem szükséges: ime, a világháború utolsó szakaszában mint testet öltő valóság érkezik hozzánk, a demokratikus megújulás egén mint csillag mosolyog: a nők választójoga.

Egyelőre hagyjuk a kérdés érzelmi oldalát és kezdjük ott, ahol kezdenünk kell: nézzük azokat az országokat, ahol a nőnek már van választójoga és vizsgáljuk, mit eredményezett a feminizmus diadala. Ha azt látjuk, hogy a politikailag egyenjogusított nő az elért eredmény magaslatán áll, ha kétségtelen bizonyosság, hogy Éva leánya a jogban nem csillogó ékszer lát, ami után kíváncsi kézzel nyúl elébb s hogy megunta, unott arccal dobja félre, szóval: ha a nő politikai érettsége mindenütt kiállta a tűzpróbát, — ám üdvözljük Glücklich Vilmaék álmát a valóság küszöbe előtt és sok szerencsét kívánunk a feministáknak Vázsonyi karácsonyi ajándékához.

A szüffrazsett-propaganda nem régi. Most ötven éve kezdődött. Nagybritanniában, tehát ott, ahol a huszadik század elején a legviharosabb hullámokat verte. Akkor persze még nem Pankhurst és Lawrence asszonyok intézték a harcot és csak egész szerényen óhajtott néhány város intelligens hölgyközönsége, hogy a választók névsorába fölvéttessék. A kívánság jámbor óhaj maradt, ám a mag el volt vetve és jó talajba hullott. Már 1867-ben nem azzal okolta meg a kormány a szüffrazsettek kívánságának elutasítását, mintha a gyöngébb nem szellemi inferioritásáról volna szó, hanem udvarias bók gyanánt a dekorum megóvását, a nőiesség intakt oltárát emlegette.

Ki tagadhatná azonban, hogy a feminizmus fája a szigetországban találja legerősebb gyökerét? Hogy éppen ott még mindig nem ért el pozitív eredményt a propaganda, csak azt látszik bizonyítani, hogy senki sem próféta a maga hazájában. Tulkapásokért egy csöppet sem lelkesülve, az igazság szerint megállá-

píthatjuk, hogy a szüffraszettek szabadságharcosokká nőttek fáradhatatlan küzdelmükben.

Angol földről indult el a női szüffrágium eszméje. Utána Északamerika szabad levegőjében talált otthonra. A jenki hölgyeivel szemben már nem ment olyan simán az elutasítás. Egyszerűen megtagadták az adófizetést és Stone Lucy lett az első szüffraszett-apostol, aki eltúrte, hogy mindenét elárverezze és akkor egy árva széken ülve, karján csecsemő gyermekével, szenvedelmes protestációt írt az állam igazságtalansága ellen, mely adófizetést követel jogok biztosítása nélkül. Ez egy kissé romantikusan hangzik ma, amikor a Schirmacher Käthe feminista katekizmusában úgy olvassuk, hogy erőszak nélkül nem lesz női szavazati jog, hogy a küzdelem harcot kíván és a sajtó szenzációt. És mégis, az újvilág asszonyainak kitartó energiája, a Stuart Mill tanain lelkesülő lassu, de biztos haladás nagyobb izgalmak nélkül is hamarabb eredményt ért a nagy vizen túl.

A kis Wyoming territóriumé a dicsőség, hogy elsőnek iktatta törvénybe a nő választójogát. A világnak ez az eldugott kis szöglete egyszeribe az érdeklődés középpontjába került. Az 1877. évi nevezetes törvény megvesztegető fogalmazásban hirdette a világnak, hogy Wyoming állampolgárainak választójogát nemi tekintetből nem akarja elvonni, avagy korlátozni és hogy az államnak mind férfi, mind női polgárai egyformán gyakorolhatják politikai és vallási jogaikat. És öt év múlva általános a vélemény a wyomingiaknál, hogy az új törvényhozás jobb, a magisztrátusok becsületesebbek, a szociális élet nivója emelkedett. A nőieség bája nem csorbult, a házi béke nem szenvedett. Az asszonyok túlnyomó többsége jótéteményként fogadta a választójogot és komolyan, okosan él vele. A női szüffrágiumnak határozottan nagy sikere van itt és amikor a nyolcvanas évek végén szóba kerül, hogy a territóriumként szereplő Wyoming tagja legyen-e az Uniónak, a kamara egyik tagja azzal érvelt a javaslat ellen, hogy jobb territóriumnak maradni a nő választójogával, mint Unió-állammá lépni elő nélkül.

Szóról-szóra vette át a wyomingi törvényt Utah, majd a kilencvenes évek elején az ezüsttermő Colorado is óriás többséggel döntött a nő szavazati joga mellett. Az igazság és méltányosság nevében ajándékozták meg magukat a reformmal és mi is tartozunk a pártatlan krónikás hűségével följegyezni McGaffey államtitkár véleményét: »A mi asszonyaink semmit sem veszítettek a választójog által ama gyengéd tulajdonságaikból, amit a férfiak azelőtt is szerettek bennük; a coloradói nő megtartotta minden jó tulajdonságát és amellet lelkiismeretesen teljesíti polgári kötelességét.«

A konzervatív Európa, bár később, szintén kapott már izelítőt a nő választójogából. Legelőször Finnország asszonyai nyertek általános választójogot, azután a kis Man-sziget és Norvégia női részesültek a férfiakénál korlátozottabb mértékben választójogban. Az utolsó tíz évben pedig — mely idő alatt az Unió újabb tizennégy állama és Kanada hat provinciája kapott női választójogot — Dánia és Izland feministái is diadalra vitték a szüffrágium zászlaját és általános választójogot adott a nőnek Norvégia. Hollandia pedig új választójogi törvényében eltörölte azt a rendelkezést, mely a passzív jogot csak a férfinak adja meg és módot keresett rá, hogy új törvény az aktív választójogot is biztosítsa a nőknek.

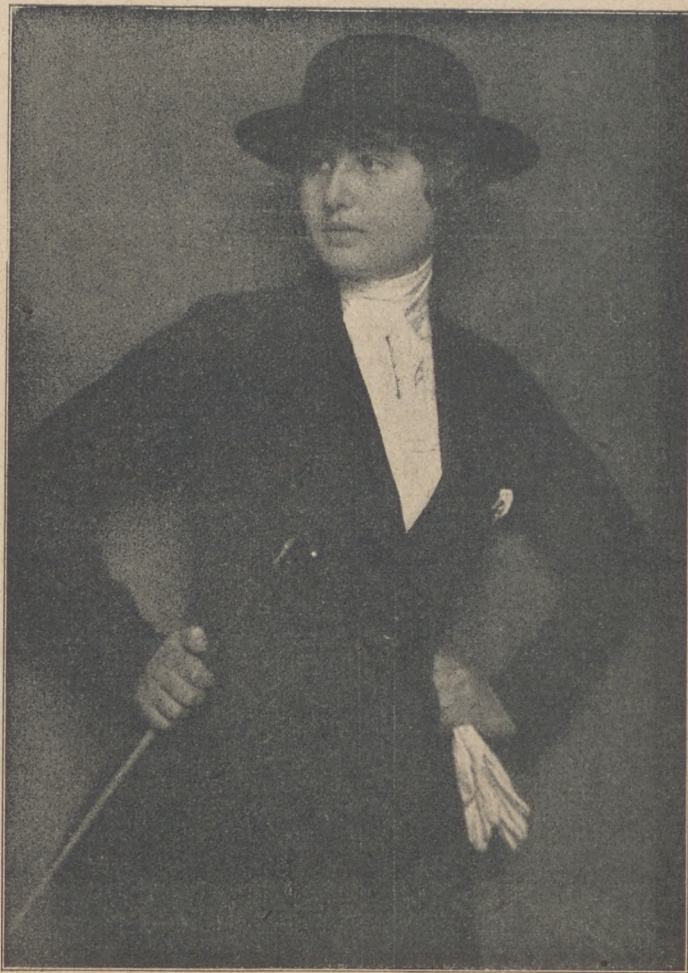
E reformok legnagyobb része a világháború idejére esik és a világ harcában ért meg nálunk is a

gondolat, mely az általános választójog korszakalkotó javaslatában paragrafust biztosított a nő választójogának.

A javaslat általános feltételei szerint országgyűlési képviselőválasztói joga van minden nőnek, aki életének huszonnegyedik évét betöltötte, magyar állampolgár, írni és olvasni tud és a felsorolt különös kellékek valamelyikének megfelel. E különös kellékek elseje, a részletes föltételek során: az értelmi cenzus, mely a nő választójogának főjogcímét a polgári iskola negyedik osztályának sikeres elvégzésében állapítja meg. Az indokolás demokratikus hatásának mondja e föltételt és — bár messze áll a szélső szüffraszett-ábrándoktól — megállapítható, hogy valóban az, hiszen a kereső pályán működő *intelligens* nőnek ad szavazati jogot. Az *intelligens* szót épp úgy aláhúztuk, mint a *kereső*-t, mert úgy véljük, hogy az intelligencia a munkával egyenrangú tényező a demokráciában.

A második részletes föltétel érzelmi alapokon van elgondolva. Tiszteletreméltó, szent érzelmek, elsősorban elhunyt hőseink megbecsülése diktálta, hogy választójogot biztosítson az állam a családfentartó hadiözvegyeknek. A könnyes szemű Hungáriának köszönete ez fiaival szemben, akik a becsület mezején azzal áldoztak, amit Istentől kaptak: az életükkel. Hogy csekélyebb műveltségi fok mellett is találkozzunk-e itt azzal az érettséggel és megfontoltsággal, amit a javaslat remél, problematikus ugyan, de itt alkudni nem volt szabad. Az ő fiaik mindent odaadtak és mi mindig adósaik maradunk nekik.

A harmadik részletes jogcím számban kifejezve csekély jelentőségű. Inkább udvarias bóknak vehet-

Drach Katalin, a bécsi társaság egyik kedvelt tagja.

d'Ora műterem felvétele.

jük a javaslat ama föltételét, mely választójogot ad a nőnek, aki két év óta működő tudományos, irodalmi, vagy művészeti egyesületnek, vagy társulatnak a tudomány, irodalom vagy művészet terén működő tagja.

Mindent egybevetve, hatalmas lépéssel jutott előre és jelentős állomásához érkezett Magyarországon a nőkérdés. Mert a választójog mindig a legkényesebb pontja volt a gyöngébb nem problémájának. Tétovázva álltak meg előtte a feministák legőszintébb barátai is és sokáig nem volt szimpatikus a női szuffrágium gondolata. És ha azt kérdeztük, miért? — a stereotip válasz a legtöbb esetben az volt, hogy a politika nem való a nőnek és hogy a nőt nem is érdekli a politika. Való igaz, hogy még ma is sok asszony van, aki kicsinyesen gondolkodik és bár minden egyéb tekintetben urinő, politikai dolgokban analfabétának számít. De ez a közöny és lanyhaság jórészt annak a nemtörődömségnek az eredménye, amellyel a mult e nagyfontosságú feminin kérdéssel szemben viseltetett. Csak praktikus kísérlet hozhat praktikus eredményt, a jog életrevalóságának próbaköve a jog gyakorlása lehet csupán. Már Bismarck sokat tartott a nő politikai képességei felől, ám azóta is nagyot haladt a világ. Az indokolás Wlassics Gyula szavaival illusztrálja a gyökeres változást, mely a mult század végén a társadalom átalakulásával a nő gazdasági helyzetében beáll. »A változott viszonyok arra kényszerítették a nőket, hogy az eddig megszokott foglalkozások helyett más, a megélhetést jobban biztosító kereset után lássanak és az e célra szükséges ismereteket elsajátítsák... A régebbi társadalmi felfogás helyét adott egy újabb felfogásnak és ez az, hogy a nő a komolyabb életpályákat is be tudja tölteni, ha erre hajlama, tehetsége és hivatása van.«

A hajlamot és tehetséget azóta gyors tempóban kinevelte az élet és ami a tehetséget illeti, az egykor szélső antifeminista Asquithnak már a nagy háboru során elmondott engesztelő szavait idézi javaslatunk indokolása: »Bármerre nézzünk, azt látjuk, hogy lelkesedéssel, sikerrel és női méltóságuk csorbulása nélkül végeznek olyan munkát (a nők), amelyről még három évvel ezelőtt azt hittük volna, hogy kizárólag a férfifoglalkozások közé tartozik.«

És Asquithnak igaza lenne Magyarországon épp úgy, mint a kontinensen mindenütt. És talán nem tévedünk mi sem, amikor leszögezzük, hogy a nőkérdés mindenekelőtt kenyérkérdés. A nők háromnegyedrészre megy csak férjhez és a férfiak nagyobb halandósága folytán ötvenedik életéve után az asszonyok fele egyedül áll. Ebből a kenyérkérdésből folyik minden: a női életpályák problémája, a morál kérdése, kötelességek és az azok terhe alatt megkivánt jogok. A férfi és nő örök harca ez, melyet nem mindig szerelemnek hívnak s amelynek csatateré ma már a megszervezett nőmozgalom egyre szélesbbedő territórium.

Az a nő, aki egyedül, támogató nélkül járja az életet és egész ember helyét tölti be, ahova sorsa állította, joggal építhet jogokra. És aki puha kényelemben, a széltől is óva él férje oldala mellett? Miért ne, ha műveltsége fölemeli arra a szintre, amelyen a politikailag érett asszonynak állania kell.

ROYAL APOLLÓ

A ROYAL-SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN.

Jegyek válthatók: d. e. 11-1-ig, d. u. 3 órától kezdve.

TELEFON: 74-34.

Bornemisza Dénes huszárkapitány, jelenleg Szibériában hadifogoly.

De az intelligenciához, a politikai érettséghez még valami kell, még valami, ami talán a legfontosabb ebben a mélyen szántó kérdésben. A komolyságot értem, azt a komolyságot, mely a lelkesedést nem divatnak nézi, melynek rajongása nem szalmaláng. Ami aggodalmunk a magyar nők választójogával szemben támad, e pont körül a legerősebb. Vannak nálunk a feminizmusnak minden csodálatra és tiszteletre méltó zászlóvivői. Nem is a Teleki Sándornékra, nem a Glücklich Vilmákra gondolunk, amikor aggodalomról szólunk, hanem az intelligens, sőt többet mondunk: a differenciáltan finom műveltségű nők ama típusára, akikkel kivált itt Pesten elég sűrűn találkozunk. A világvárosi mondaine ez, aki ma kultuszt csinál a tulipánból és holnap egy új szenzáció kedvéért elfelejti. Ma a tűzbe megy egy operettáriáért, holnap kegyes adományt gyűjt a templom csarnokában. Szeszély, csupa szeszély az élete és vannak pillanatok, amikor nem tudunk hinni benne, hogy a szuffrágium kérdése komolyan le tudná kötni az érdeklődését.

Ez persze csak afféle aggodalom, így írás közben, amire nagyon könnyen rácafolhat a valóság. A próba mindenestre aktuális és a közmondás szerint: próba — szerencse. Való, hogy a nők tekintélyes hányada szellemi és erkölcsi tekintetben nem áll a férfiak mögött, résztvesz az élet harcában mint a férfi, vannak speciális érdekei, rész illetheti tehát a politikai befolyásban és a politikai jogok közvetlen gyakorlásában is. És bár van egyetemi professzor, aki szerint a nőemancipáció a társadalmat és családot szétrombolja és volt miniszterelnök, aki irtózott a gondolattól hogy asszonyaink választó polgártársainkká alakuljanak át, mert ezáltal férfi és nő egyaránt vesztes lenne, az ellenérvek határozottan gyöngébbek, mint melyek a reformot támogatják.

Lássuk, mit hoz a jövő. A feministáknak jó sáncaik vannak nálunk és lehet, hogy nagyobb sikerük lesz, mint Amerikában. Próba — szerencse.

Körmendy Viktor.

Alkimista csodálatos téli éjszakája.

Irta Ujhelyi Nándor.

A kohó nyitott ajtaján ki-kicsapó, sziszegő lángok rőt fényvel árasztották el boltíves, komor szobámat, a fekete bársony csuhába burkolt testemet. Bevonta sátni színnel a falon csüngő titokzatos képeket, a tetőről lecsüngő kitömött hüllőket, a megcsillámló üveg-lombikokat, rézszerszámokat, a tömött sorokban álldogálló köteteket és tekerceket. Az egész hatalmas szoba vészes és reszkető verességű fényben uszott és a kemencéből zürzavarosan, sisteregve és pattogva halatszott a nagy tölgyfahasábok ropogása. Künn fagyos szelek separték végig a havat a városka kis utcáin. Dühödten zudultak a házak nagy sötét kapuinak, csapkodták a kis ablakok favédőit. Éjszaka volt, egy két magányos lovas vesződött az ut közepén, messzi utról haza igyekezve. A komor sötétségből kis kóbor csillagokként tünedezett elő néhány otthonába térő polgár lámpásának pislogása.

Állottam a kohó előtt és néztem a tűz titokzatos mélyébe, midőn megrezzenve hallottam, amint végigdöng a kopár bolthajtásos folyosón az ajtóra csapó kalapács jeltadó ütése. Vajjon ki kereshet engem e késő órákban és rettenetes időben. Hatalmas csattanást hallottam néhány perc múlva, valószínűleg midőn szolgám kiment kaput nyitni, a süvítő orkán kicsapta a tölgyfakaput. Lépteket hallottam a keskeny, görbe falépcsőn, mely felvezetett a laboratóriumba és csakhamar egy különös alakot pillantottam meg, ki ott állt előttem a vérvörösen ködlő fényben. Komor és titokzatos volt. Arca borotvált, orra gunyos, éles szája, keskeny kopott, veres sávként huzódott végig a sárgás, aszott bőrön. Haja már őszbe vegyült, jobb szemét fekete, széles selyemszalag takarta el, míg fedetlen ép szemén gömbölyű kristályüveg csillámlott, mely eltorzította a szem villanását, színét, kifejezését. Az egész ember sötét, előttem teljesen érthetetlen módon tiszta ruhájában, szalagjával, a megcsillanó félszemüveggel, rejtélyes arcával, keskeny, hosszú ajkaival valaminő borzadalmas, várakoztató, az emberitől valamiképp távoleső benyomást tett. Szimmetrikus arca zavarbaejtően mosolygott, anélkül, hogy látszott volna a szem mosolygása is, hangja furcsa mélyen csendült, messzeségből előtörő bronzgong zugásához hasonlított. Leültettem egy kis asztalkához, töltöttem neki ezüst kupába forró, fűszeresen párolgó vörös bort és valami rémületes örvendezéssel hallgattam szavait.

— Hogy ki vagyok, az mindegy, — mondotta ő — ha elhiszi: én vagyok az, ki Agathodaemont társágában az anyagok titkát fürkésztem, én vagyok, ki ott állottam a háromszorosan nagy Hermes mögött, midőn az ő »Chena«-ját megírta. Én vagyok Zozimus Afrikanus társa, én sugaltam Synesius és Olympiodorius írásait. Én vagyok a nagy, a bölcs Gebernek, Aba Muszah Dsafir al Szofinak a titokzatos mentora. Én vagyok az, ki félelmetes éji órákban együtt néztem a kohó izzását a fenséges Albertus Magnus Teutoniuszal. Ott voltam Ilchesterben, a ködös szigeten, midőn Bacon Roger megszületett és én örködtem ama languedoci ház felett, honnan elindult misztikus utjára Villanova Albert. Ott voltam mindenütt, Egyiptomban és Galliában, az arabok között és a nagy angolszász szigeten, ott voltam mindenütt, hol kutatták a különös erőket, hol vergődve kinlódttak az agyvelők a nagy titkok keresésében. Én vagyok a névtelen, ki meghuzodom a titokzatos héber tekercek jelei között, ki az

SZÖVETSÉGESEK

DIANA PUDER

Egyenletesen, könnyen, simulékonan tapad, a bőrt rugalmassá teszi, a ráncokat kisimitja.

Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi R.=T.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

ódon alexandriai papirusok között rejtődöm. Én vagyok a lombikok fenekén, az én testem fürdik szalamanderként a kohók hullámzó, zavaros tüzében, én vagyok ama titokzatos elem, mely munkálkodik a tévelyek mélyén.

Befejezte szavait és felhajtott egy kupa forró, lángoló italt. Sárga, aszott bőre alatt vérként áradt el az ital, hátradült a nagytámlájú, szegletes székben és az üvegen keresztül zordonan és fürkészőn villámlott felém tekintete. Szavai ideges szorításként markolták meg a különösre vágyódó lelkemet és hallva mindama nagy neveket, melyeknek munkáját én akartam folytatni és látva őt, sátáni géniusát ezeknek, úgy éreztem, e városka ezen szobája a mindenség középpontjává vált e pillanatban. Éreztem testemben, mint áramlanak a világegyetem minden részéből a kozmikus és rejtelmes erők a terem felé, hallani véltem a dühöngő szélvész morájában, midőn rázudult a tetőre, a démonok üvöltését, kik sivitva rohannak végig a házon. A lecsüngő szörnyek homályos körvonalai reájuk meredő szemeim előtt gigantikussá váltak és a kohóban zugó tűzből kihalottam a groteszk manók, kicsi démonok zsviváját, tombolását. Az egész terem izzott, lángolt és a viharos vörhenyességből vonzó irtózáttal emelkedett ki az idegen sátáni feje.

Éjfél volt és az idegen a kohó elé állott, mely ujult erővel böngött és veres szájjal lakmározta fel a nagy száraz fahasábokat, miket szolgál az imént rakott még bele. Felnyitotta a kohó ajtaját és mig én riadtan húzódtam hátra a pokoli hő elől, addig ő diadalmos fővel állt szinte közvetlenül a kicsapó lángok között. Én mohón figyeltem arcát és megrezzentem, midőn elővont köntöséből egy szeszélyesen szögletes követ, mely matt aranyfoglatban csillámlott elő sötéten. A kő fekete volt és vérvörös, rubin színű erek kusza, furcsa alakokkal hintették be. Reámeredtem és imádat-szerű rémülettel hallottam az idegen szavait: a filozófuskó, a nagy elixir. Felemelte a követ, a tűz felé tartotta és tompa hangon kiáltotta — künről a szél, mint pokolbeli harsonák kórusa kísérte szavait — : heten vannak, heten vannak, a nagy mindenség mélységeiben heten vannak. Nem himek, nem nőstények, szétterülnek, mint a bilincsek, heten vannak, démonok, kik a hegyekből keltek ki, Éának az ellenségei, az istenek haragjának az eszközei. Elállják az országot az ellenségek. Az ellenségek, heten vannak, heten vannak, kétszer is heten vannak. Ég démona, igézd meg őket! föld démona, igézd meg őket!

Rettenetes robbanás hallatszott, a terem elsötétedett, az egész városon át energia robajlott végig irtózáttal erővel. Fáradtan, elcsigázva tápázkodtam fel a terem sarkából, hova a robbanás vetett. Semmi kárt nem tett, csupán kioltotta a kohót, melynek ajtaja, mint kiégett kísérteties szemeire egy kadávernek, úgy meredt reám. Az idegen eltűnt és a kohó sötét üregéből épen, sértetlenül csillámlott elő a kristálytégely. Reszkető kezekkel nyitottam fel és ime a fenékről diadalmasan, ünnepélyes komorsággal csillant elő: az arany.

Gundelfingen Ödön és György.

Goszleth felvétele.

Versek.

Irta Rédey Tivadar.

TUDÁS FANYAR GYÜMÖLCSE.

Hahó! a hold felhőm elüzte,
Hahó! nincs több köd, több titok:
Halántékom első ezüstje
Tömérdek bölcseségre tanított.

Tudom: megroskad mind a büszke,
Tudom: a boldog sirni fog
S dalolva nem jut mennybe senki —

De tudom-e majd elviselni
E dús tudást is,
E bús tudást is
S hogy felszakadt a köd s szétködlött a titok?!

SZERESD E KINCSET.

Könyökkel nyithatom szobád kilincsét
Csupán, mert telve mind a két kezem —
Lásd, koldusmódra mégsem érkezem:
Érett magányom gazdag őszi kincset
Hozom magammal, asszonyom. Szeresd
E kincset, mely izesre érted érett
S zamatja most is enyhe méze érted:
Arómás dinnye, telt szőlőgerezd
Nevet feléd fantasztikus batyúból.
Mert drága nedvet ittak mind a bumból
S édes mosollyá ért bennök nyaram
Magánya.

Urnöm! Most elédbe hoztam:
Szeresd e kincset, hogy magam' megosszam,
Ki annyit-annyit voltam már magam!

Hungária Nagyszállóda

Elsőrangú ház Budapesten. Étterme az uri világ találkozója.

Szezon.

A színház... Valami csodálatos, szinte megmagyarázhatatlan bódulat az, ami a háboru utolsó két esztendejében elfogta az embereket. A zsufolt nézőterek, a sorbaállítás a színházjegyért, a kritika nélkül való rajongás mindenért, ami a színpadon történik, érdekes probléma a lélekbuvár, a krónikás számára. Az egyik elfáradásnak mondja, mely beleunt gondba, búbánatba, a másik könyelmű léhaságnak bélyegzi, a harmadik az új gazdagok és a fővárosba özönlő vidékiek kultúraéhsességét látja benne.

A színházi aktualításoknak, érdekességeknek, — szabad ezt a kifejezést használnunk? — pletykáknak egész külön kis irodalma támadt és a Csontos Gyula betegsége, a Dömötör-Beöthy-Lábass-affér ma legalább is érdekelt annyi embert, mint az ukrániai gabona. Ez a háborus publikum már megkívánja a reggeli kávéja mellé a legfrissebb harctéri és »színházi hírt« és már meghódította magának a főpróbák exkluzív világát is, amint azt az »Őszi vihar« főpróbáján volt szerencsénk látni. Öröm volt nézni ezt az önfeledten csevegő, gondtalan publikumot, csak Fenyvessy nem örült neki a színpadon és kénytelen volt leszólni a földszintre, hogy csöndesebben vigadjanak, mert a lárma némileg feszélyezi a játékban. Igaz, hogy a kitűnő művész egy megsalt, mogorva férjet játszott ebben a darabban.

A harctéri hírek mellett voltunk bátrak emlegetni a színházi híreket és valóban: harctér néha a színpad. Lám a Király-utcai operett-színházban is milyen háboru támadt direktor és primadonna között és a csatának az lett a vége, hogy a szép fekete Dömötör Ilonkát kiszorította állásából a még feketébb Lábass Juci. Interduos... — a régi közmondás ma is igaz, de itt még negyedik is van, aki örül: a szabónő.

Hogy toalettről is szóljunk: egy kicsit nehéz lehet ma a színésznők toalett-kérdése. Szinte mesés összegéket kell fizetniük a mai drágaságban ruháért és bizony nagy megnyugvás ilyenkor a megbízható, finom izlésű szalon, ahol biztosan jót kap a legkényesebb primadonna is. A szép Péchy Erzs, mint halljuk, nagyon meg volt elégedve a Kereszty Ilona váci-utcai szalonjában készült toalettjével. A Navratil-ház félemeletén levő divatszalon hirneve ma már teljesen meg van alapozva, az onnan kikerülő munkákról mindenütt csak a legnagyobb dicséret hangján szólnak.

Még ma is sokfelé halljuk emlegetni, hogy Herczeg Ferenc nem engedte át vidéki színpadoknak az Árva László király előadási jogát. Azóta már olvastuk, hogy egy vidéki színházzal, a kolozsvári Nemzeti Színházzal kivételt tett az illusztris szerző. Még talán lesz egy-két társulat, akivel kivételt tesz Herczeg Ferenc, de általában véve helyes álláspontnak itéljük az övét: vannak tökéletes alkotások, amikhez nem szívesen engedünk profán kézzel nyulni és különbség van egy halhatatlanságra számot tartó irodalmi remekmű és egy tiszavirág életű operett között.

Silbak.

Irodalom.

A *Politika* februári száma. — Sebők Zsigmond: *Szinfoltok*. — Zsoldos László: *Az ürge*. — Molnár Ferenc: *A Pál-utcai fiúk*.

Szterényi József arcképe díszíti a *Politika* februári számát, mely érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A Zlinszky István által szerkesztett politikai revübe ezúttal *Kreutzer* Lipót irt vezetőcikkét a kereskedelemügyi miniszterről. *Kenéz* Béla dr. Nemzeti birtokpolitika címmel a *Nemzeti birtokpolitikáról* értekezik, *Raffay* Sándor dr. az 1848:XX. törvénycikk jelentőségét fejtegeti. *Bing* Ede János a török vasutakról, *Zachár* Gyula a Trializmus problémájáról ír. *Kiss* Menyhért pompásan megirt cikke (Magyarország a képzőművészetben) a magyar elemnek a képzőművészetben való csekély arányát hangoztatja, végül *Körmendy* Viktor *Nők az alkotmányban* címmel irt a női szuffrágium kérdéséről érdekes dolgozatot, melyet némi rövidítéssel közlünk.

Sebők Zsigmond posthumus kötete, a *Szinfoltok* novellák, tárcák, cikkek foglalatja. A szépszavu belletrista minden kis dolga magán viseli tökéletes írásművészetének zománcát, mint az arany a próbát. Sebők Zsigmondot dicsérni nehéz dolog lenne, helyesebbnek véljük, ha a kötet egyik gyöngyét olvasóinknak bemutatjuk. Az *asszony és a kalap* című cikkecske azok közül az irodalmi gyöngyszemek közül való, amilyenekből egy egész bokrétára valót foglal magába ez a kötet. Vasárnapokra irt ilyeneket Sebők Zsigmond, akinél szebben és gondosabban kevesen irtak magyarul.

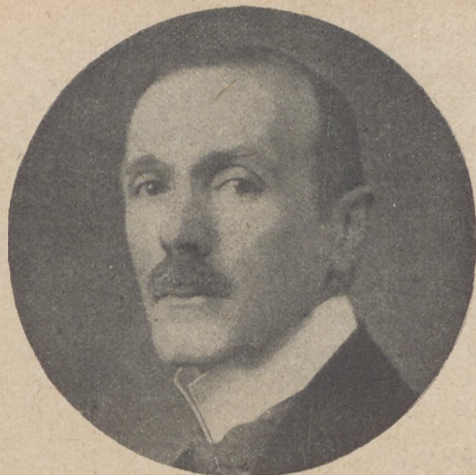
Zsoldos László új regénye, mely *Az ürge* címmel most jelent meg a Franklin Társulat kiadásában, kedves, derűs történet a magyar polgári életből, melynek alakjait mindig szívesen írja meg a szerző. Egy kacér, rossz asszony és leánya, a tisztaszivű, bájos Elzácska körül forog a regény, melyből üdén mosolyog felénk egy bájos idilli szerelem története. Az epizódalakok, kivált a szép asszony körül legyeskedő huszártisztek, jól jellemzett, az életből ellesett alakok. A szép kiállítású kötet ára 5 korona, megrendelhető lapunk kiadóhivatalában is.

Molnár Ferenc remekműve ma már ifjusági irodalmunknak ahhoz a törzséhez tartozik, amelybe azokat a műveket sorozzuk, amelyek nemzedékről-nemzedékre megújuló olvasmányaink. Nagy elismerés illeti meg a Magyar Könyvtárt, *Radó Antal* kitűnő vállalatát, hogy ezt a példátlanul népszerű könyvet fölvette kiadványainak sorába s ezzel az olcsó kiadással lehetővé tette, hogy még szélesebb körben terjedjen el. A *Vadász Miklós* illusztrációival ékesített pompás diszkiadás mellett, amely természetesen még mindig megtartja nagy vonzóerejét, most ez az olcsó kiadás lehetővé teszi, hogy minden magyar fiú megismerhesse a legszebb modern magyar ifjusági könyvet. A csinos kiállítású könyvet, mely a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában jelent meg, 1 korona 20 fillérért kapható.

Dunapalota szálloda Budapest

(ez. lőtt Ritz)

Étterem. Bar. 5 órai tea.

Dr. Fehér Jenő, a Budapesti Villamos Városi vasut r.-t. főtitkára.

Közgazdaság.

A cs. kir. szab. Wiener Bank-Verein folyó hó 12-én megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta a részvénytőkének 150 millió koronáról 180 millió koronára való felemelését 75.000 darab, egyenként 400 korona névértékű, 1818 január 1-től osztalék-jogosult részvény kibocsátása által. Az újonnan kibocsátandó részvények a régi részvények birtokosainak 580 korona áron átvételre felajánlatnak. Minden 5 régi részvényre 1 új részvény esik. Az elővételi jog különben elvesztésének terhe mellett 1918 február 13-tól 1918 február 23-ig bezárólag a wieni főintézetnél és összes fiókintézetinél gyakorolható.

A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat 13-án tartott ülésében megállapította az 1917. évi zárszámadásokat és elhatározta, hogy a március hóban tartandó ötvenedik közgyűlésnek részvényenként 35 korona osztalék (1916-ra 25 K, 1915-re 35 K) fizetését fogja indítványozni. Javasolni fogja továbbá, hogy az értéksökkenési tartalékalapra 2.500.000 K-t, a tartalékalapra 500.000 K-t, a tisztviselői nyugdíjalapra 200.000 K-t, a munkástársaládák javadalmazására 400.000 K-t, a dr. Chorin Ferenc munkásgyermekeket segítő alapítvány céljaira 100.000 K-t fordítson és a háboruban elesett társulati munkások özvegyeit és árváit gyámolító alapítvány további gyarapítására 400.000 K-t szavazzon meg, miáltal ez az alapítvány 800.000 K-ra emelkedik. Ugyanezen ülésében dr. Reimann Ernő és Gergely Hugó igazgatóhelyetteseket igazgatókká, Fillenz Zsigmond és Müller Albert cégvezetőket igazgatóhelyettesekké, Hoffmann József, Takács Mihály, Loránt Róbert, Freund Zoltán és Szilágyi Emil főtisztviselőket cégvezetőkké, Révész István főhivatalnokot pedig titkárrá nevezte ki.

Brachfeld J.

Ő csász. és apost. kir. felsége kamarai szállítója.

Uri ing és divatujdonságok.
Uri ruházat mérték szerint.
Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér sarkán.

Különlegessége: Táborig selyemingek.

Perzsaszőnyeg különlegességek, antik-ezüst-tárgyak és ékszerek kaphatók

Rosenstinglnél

Budapest,

IV., Deák-tér 4. — Telefon 6-76.

Alapítva 1862.

CUENDET CONSTANT

svájci órás

Budapest, IV., Kígyó-tér 5. szám.

Az órás szakmát felölelő összes zseb-, nipp-, fali- stb. órák raktára. :: ::

KARCSATTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAÓRÁK.

Szerkesztői üzenetek.

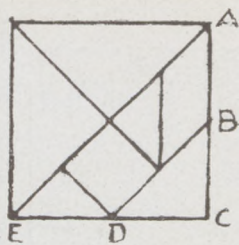
— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Olvasóinkhoz. A Társaság egyes számának árát f. évi március 1-től 80 fillérről 1 koronára emeljük föl. Nem szívesen tesszük ezt, de kénytelenek vagyunk vele, mert a lap előállítási költsége ujabban ismét tetemesen megrágult. A Társaság előfizetési ára marad a régi s már ezért is ajánlatos, hogy mindazok, akik a lapot eddig egyes számonként vásárolták, az új negyedév beálltával előfizetőink sorába lépjenek. A Társaság előfizetési ára negyedévre 10 kor.

Helyreigazítás. Ez évi hatodik számunkban értesítés jelent meg Humayer Erzsébet festőművésznő házi kiállításáról, de sajtóhiba folytán téves címet adtunk a műteremnek. A művésznő műterme a Ráday-utca 45 sz. alatt van s képei délelőtt 11-től délután 3-ig tekinthetők meg. — **Azalea (Szeged).** Erre a kérdésre fölülte nehéz felelni — tanácsot adni még nehezebb. Nem ösmerjük azt az urat, de alkalmasint derék, becsületes ember, akit az élet nehéz munkája tesz komollyá. Ha más kifogásolni valója nincs rajta, mint az, hogy komoly és „fél, hogy mellette nem fog eléggé mulathatni“, akkor irigyelnünk kell az illető urat, mert a komolyság csak kiegészítője az egész férfinak és sajnálnunk kell önt, aki a házaselettől nem vár egyebet a mulatságnál. Nem hisszük, hogy a vidéki uri házak leányszobáiban mulatós álmodnának a kisleányok a jövődőről, amelyet a szerelem és a tiszta boldogság ígéretének kellene érezni. Bizony még a 16 éves szegedi kisleányoknak is komolysággal kell a nagy élet elé menni és örülni, ha igazán komoly ember áll mellé az utra társnak. — **Sz. H. grófnő.** Köszönjük az értesítést, az üdvözlőt átadtuk. Az ügyről annak idején értesíteni fogjuk.

— **Tátra.** Köszönjük jóakaratu tanácsát, továbbítani fogjuk. Nem szorul védelemre, akinek oldalán az igazság és minden körülmények között korrekt tisztesség harcolnak. — **Babonás lány.** Pénteken jó-e eljegyzést tartani? Maga még a napok között is váltogat ilyen nehéz időkben?! Gondolkodás nélkül egyezzen bele. Vagy talán csak flancz az egész kérdezősködés?! — **Affér.** Halottunk róla. Nem foglalkozunk botrányokkal, még kevésbé adunk információkat ilyenek felől. Hová forduljon, ha tőlünk nem kaphat választ? Ideánk sincs hol van efféle információs iroda. Különben is annyi sok szép dolog iránt érdeklődhetnék, miért keresi éppen feltűnésre a napnak, miért nem a sugarát?! — **Erdélyi.** Illik-e fiatal asszonynak kezét csókolni? — Illik! Illik-e 18 éves lánynak huzárönkéntessel karonfogva sétálni! — Nem illik! Illik-e ugyanattól virágot elfogadni? — Esetleg illik. Illik-e fiatal asszonynak fiatal embertől virágot elfogadni? — Esetleg nem illik. — **Mulató Pest.** Budapestben sohasem mulattak annyit, mint ezen a negyedik háborús télen. Reggelig tartó táncos pezsgős vacsorák a legkülönbözőbb körökben napirenden vannak. Az utcai plakátokról is kiabál a sok „bolond est“. S ha már igen tapintatosan akar valaki mulatni, „béke bálnak“ nevezi el lumpolását. — **H. M. Kassa.** Az a Magyarországról szóló német nyelvű könyv, amelyről Ön „Az Est“-ben olvasott, Magyarország földjét, népét, történetét, államjogát, közigazgatását, igazságszolgáltatását, mezőgazdaságát, iparát és kereskedelmét, oktatásügyét, tudományos életét, irodalmát és képzőművészetét ismerteti. A cél ezzel a könyvvel az, hogy a német közönség Magyarországot minden oldalról, mint önálló, független államot ismerje meg. — **F. V. Ungvár.** „A vörös szemű Szörny a büszkeség szirtjén lihegett s óriás szájjal tátongott az Ifju felé, aki újra meg újra elmerült az Iszonyat hullámaiban és csüggedten leeresztette a vitorlát.“ A mese további folyamán kétségtelenül érdekes lehet, de mivel már az első mondatát sem értettük, ne haragudjék, hogy nem olvastuk tovább. Máskor talán méltóztassék képrejtvényeket beküldeni, azok esetleg világosabbak lesznek, mint a vörösszemű Szörny és a nagybetűs Iszonyat. — **Látomány.** Maradjon álom. — **Gardénia.** Mire visszatérnek, csak jó verseket lesznek hajlandók olvasni. A próza sem vált be. Az ilyen levélformájú írások csak úgy hatnak, ha elsőrangú tollból erednek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: dr. DOBAY ISTVÁN.
Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. Telefon 127-05.

Tangram-játék.

— Egy kis fejtörő. —

Sok régi szórakoztató játék, mint például a sakk is, annyira átalakult és megváltozott a muló idővel, hogy eredeti föltalálói alig ismernének rájuk. Nincs ez így azonban a híres Tangram-játékkal, melyet körülbelül négyezer évvel egy Tan nevű kinézer terjesztett el a sárga birodalomban. Az a hét ábra, melyet ő egy négyzetből formált, ma is ugyanolyan, mint akkor volt. Vágjunk ki fekete kartonból egy szabályos négyzetet és osszuk be az itt közölt rajz szerint hét önálló, kivágható ábrára. Legcélszerűbb, ha az alapul vett négyzet oldalai tiz centiméteresek.

Ezzel a hét kivágható ábrával a legfantasztikusabb figurákat csinálhatjuk meg s ha kell, egész kis regényt illusztrálhatunk vele, amint itt az alább következő ábrák mutatják:

Egyszer Edvin (1) és hű szerelme, Angela (2) elhatározták, hogy megszöknek és egybekelnek szigorú szüleik minden tilalma ellenére is.

Reggel nyolc (3) órakor találkoztak a hidon (4) a kis patak fölött, amelyben aranyhal (5) uszott és fehér hattyu (6) és ezek elvezették a szerelmes párt a boldogság városába, ahol a szerencse kovácsa (7) fogadta őket. A mester letette kalapácsát (8) az üllőre (9) és a boldog pár egy-kettőre egymásé lett a régi jó szokás szerint. Amikor a menyasszony atyja (10) észrevette, hogy a leánya megszökött, bős haragra lobbant. — A lovamat (11) és a pisztolyomat! (12) — kiáltotta és könnyű kabátot rántva

inge (13) fölé és egy házi sipkát (14) nyomva a fejébe, tovavágtatott. Bős rohanásában halálra gázolt minden csirkét (15), libát (16) és malacot (17). De szerencsére későn érkezett és elkeseredésében mi telhetett tőle? — megbocsátott a szerelmeseknek és egy karosszékbe (18) ülve pipára (19) gyujtott és egy korsó sört (20) hozatott magának. Amikor a derék öreg ur hosszú évekkel utóbb meghalt, Edvin és Angela hálából sirkövet (21) emeltek nyugvóhelye fölé. Ennek a megható regénynek számokkal megjelölt minden szereplőjét meg lehet illusztrálni a Tangram hét ábrájával. A kész illusztrációk ime itt vannak, de olvasóink föladata

megfejtési a módot: hogyan kell egymáshoz illeszteni a Tangram-ábrákat, hogy a közölt illusztrációk létrejöjjenek.

A megfejtéseket kérjük egy tiszta fehér lapon rajzban beküldeni.

Csak félre nem érhető, szabatos rajzokat veszünk tekintetbe.

Azok között, akik valamennyi illusztrációt meg tudják csinálni, Szikra *Régen* című kötetét Undy Mariska gyönyörű illusztrációival és a szerző aláírásával sorsoljuk ki.

Hogy a megfejtésben azok is résztvehessenek, akik A Társaságot egyes számunkint veszik

meg, az alábbi szelvényt mellékeljük, melynek a megfejtéssel együtt való beküldése a sorsolásra való részvételre feljogosít. Megfejtési határidő: március 10-ike.

A megfejtéseket március 17-iki számunkban közöljük.

Rejtvény-
szelvény
1918 febr. 24

JOSEF FISCHER

cs. és kir. udvari és kamarai szabó

WIEN, I., LOBKOWITZ-PLATZ 1.

Divatterem

Elegáns utcai öltözékek, latogató-toilettek. Kabátok, szörmék. Kosztümök 14-17 éves fiatal hölgyek részére. Legújabb szabásu hölgylovaglóöltözékek

Kosztümök a sport minden ágához.

Izléses férfiruhák legfinomabb kiállításban. Szalon-, utcai- és sportöltözékek.

Most jelent meg!

A fiatal lány otthon szerzőjének legújabb műve, a

Fiuk könyve

írta: IFJ. GONDA BÉLA.

Előszóval ellátta:
PROHÁSZKA OTTOKÁR.

Fiatal lány otthon c. könyve
füzve . . . 6 kor.
diszkötés 10 "
Fiuk könyve füzve . . . 6 "
Postaköltség —.40 filler.
Megrendelhető A Társaság kiadó-
nivalában.

Figyelem!

Figyelem!

A

hires kassai sódar

főforrásának tulajdonosa:

Jaszusch

Kassa, Fő-utca 80.

Megrendelések pontosan eszközöltnék.

Sürgöncim: Sódarfőforrás, Kassa.

meglátszott, hogy nem készen vették a boltból. S amint így nézegette a leányt, Magnus agyán homályos gondolat villant át:

— Kár, hogy nem Geraldine Barker...

A széles folyón, amely felfelé még elveszni látszott a reggeli ködben, az élet igen élénk s az egész kép felette változatos volt. Számátalan vitorlás, amely kedvező brise keletkezését várta, meg tömérdek gőzös vette körül a »Newyork«-ot, itt-ott szembekerültek vonatohajókkal, amelyek egész rakás sleppet huztak maguk után, telerakva szénnel és gabonával vagy találkoztak óriás uszályokkal, hihetetlenül hosszú és széles fatörzsből összekötve.

Balra hagyva Jersey-Cityt, Hobokent, a Hamburg—American-Line és egyéb ismert hajóstársaságok nagy dockjaival, majd Weehawken-t, a gőzös lassan kikerült a háztömegek köréből és szabadabb lett a kilátás. Kertek, rétek, dombok bukkantak fel előkelőbb és egyszerűbb villaszerű házakkal és azután, hogy a »Newyork« áthaladt a Lee- és Washington-erődök között, baloldalt meredek, különös alaku bazalt-szakadékaival, feltűnt a »Palisades« hegyhát, amellyel aztán jó darabig párhuzamosan haladtak.

Tizenegy után West-Pointbe értek, festői fekvésű kis városhoz, amely az előbb látott hegylanc vége és a Hudson közé volt beékelve. Több hatalmas, de régi épület, köztük az egyik csinos kupolával uralta, mintegy ötven méternyi magasságban, a város felett az egész vidéket.

— A katonai akadémia, — mondta Florence. — Ebből kerülnek ki rendes hadseregünk összes tisztjei.

Ez Magnust már közelebbről érdekelte. Akart is egyet-mást kérdezni, de Florence későbbre halasztotta a választ.

— Amugy is itt szállunk ki, — szolt — sétaközben elmondok mindent, amit tudok.

A Newyork kikötött s a kevés utas között, aki kiszállt, volt Magnus és Florence. A csinos várost oldalvást hagyva, a sziklába robbantott, nem meredek országut egyenesen az akadémiához vitt. Ezen az uton mentek föl ők is. Nagy földött lovarda mellett elhaladva, fölértek arra a kis fensikra, amelyen az akadémia különböző épületei állottak.

Megkerülték az akadémia telepét és a tornacsarnok mögül kezdődő uton a régi Putnam-erődhöz másztak fel, amelynek rombadöntött széles faláról szép és messzi kilátás nyílt a Highlands egész vidékére, valamint a Hudson-folyóra, lefelé és fel egészen Newburghig. Lábaiknál elterült az akadémia, délfelé alacsony magasságon piros kupolás csillagda volt. Változatos tájak, amerre az ember nézett.

De Florence még most sem látta megérkezettnek a pillanatot arra, hogy könnyítsenek az utitáska tartalmán. A romokról könnyedén, mint egy gazella leugrálva, hivatatta Magnust és csakhamar árnyékos erdei utra értek, amely folytonos kanyarodásokban, hol fel, hol ismét levezette őket a hegygerincen.

Florence jókedvű volt, mindenféle tréfás énekeket danolgatott, Magnus pedig élvezte a természetet, a szabad hegyi levegőt és nem utol-

sónak a szép és vig partnerének társaságát. Elgondolkozott az amerikai leányok eredetiségén és önkéntlenül ismét a Barker-leány jutott eszébe, akivel ma Delmoniconál kellett volna ebédelnie...

Félóraig járhattak így a sűrű erdőn keresztül vezető uton, mikor egyszerre tisztához értek. Mintha külön kivágták volna ezen a helyen az erdőt. Lejtős kis rét végén néhány szikla volt, amely 20—30 méter mélységben nőtt ki a földből. A réten át apró patak bugyborékolat és a sziklák között elveszve, azokon túl, mint valami játékvizesés zuhant alá a völgybe, anélkül, hogy leért volna, mert utközben, számtalan kiálló sziklafejen szétloccsanva, finom esőként vált még a lehelletnek is játékvá.

Ezen a réten, amelyről ismét pompás kilátás nyílt a Hudson vidékére, telepedett le Florence és miután letette kalapját, Magnust megszabadítva a táskától, hozzálátott a terítéshez. Fehér szalvétára kirakott mindent, oldalvást tálalót rögtönzött és a teafőzöt két szikla között állította fel, hogy szél ne érje a lángot.

Magnus mosolyogva kísérte minden mozdulát. Ezek a gondos előkészületek még csak fokozták az étvágyát, míg végre Florence maga is lekuporgott a fűben, kenyeret vágott mindkettőjüknek és telerakta Magnus tányérját, mindig ügyelve, hogy a jobb és szebb darabokat neki juttassa. A kis pezsgős üveget már előbb befektették az eléggé hűvös patak vizébe, aztán Magnus zsebkése segítségével felbontották. Vigan durrant a dugó, amint kirepült a palack nyakából, kocintottak és nevettek és ha ez az egész dolog nem West-Point, hanem Tátralomnic közelében történik, okvetlenül házasság vagy baj lett volna belőle.

Mikor mindent elfogyasztottak és még a pezsgős üveg tartalmát is kirázták a körmükre, — természetesen kölcsönösen megkínálva egymást a megmentett csöppekkel, — Magnus cigarettáira került a sor és kigyózza szökdelték a kék füstfelhőcskék a még kékebb ég felé.

Magnus hanyatt feküdt és behunyta a szemét, mert a nap éppen az arcába sütött. Florence pedig óvatosan letérdelt melléje és hosszú fűszállal, amelyet a szájában tartott, csiklandozta Magnus orrát. Magnus

Szádeczky Lajos egyetemi tanár látogatása a román fronton.

Nyékhegyi Ferenc alezredes felvétele.

A parancsnok lakása előtt. Windisch-Graetz Lajos herceg, Várossy hadnagy, Nyékhegyi alezredes, gróf Sigray, Cséry, gróf Mirbach főhadnagyok, Schnotzer százados.

Nyékhegyi Ferenc alezredes felvétele.

eleinte azt hitte, hogy légy zavarja meg pihenését és kezével hessegette el a képzelt támadót, de Florence halk nevetésére félig kinyitva a szemét, látta, hogy a légy nem légy, hanem Florence volt. Hancurozva ki akarta kapni a fűszálat Florence szájából, de ez ügyesen tért ki keze elől, úgy hogy mindig csak a levegőben hadonászott. De aztán megsokálva a dolgot, hirtelen mozdulattal mindkét kezével megfogta Florencet és egészen lehuzta magához. Meg akarta csókolni. A leány nevetve, sikogatva védekezett, elkapta a fejét, majd kiszabadítva magát az ölelésből fölugrott és leszaladt a sziklák irányába, ahol énekelve elkezdett táncolni. Beethoven szonátáját dalogatta és utolérhetetlen kómikummal, de még így is tele bájjal, figurázta ki a saját mesterségét.

Magnus félig felült és visszahívta Florencet maga mellé, de a leány úgy tett, mintha nem értené meg, mire Magnus felkelt és utána ment. Florence azonban hirtelenül átcsapva eddigi mozdulataiból könnyedén lebegő ritmusba, mint egy pillangó elrepült előle.

Magnus dacosan leült az egyik sziklára és messze elnézett. Minek is ment ő bele ebbe a kirándulásba? Előre gondolhatta volna, hogy ha két fiatal lény egész egyedül magára marad a vadonban, nem tud megelégedni a táj szépségeiben való gyönyörködéssel. Ő legalább nem és Florence orránál fogva vezette, játszott vele. Nem érzett iránta semmit sem, mint egyébként ő sem a leány iránt. Mire való volt tehát ez az egész? Nem lett volna-e okosabb dolog elmenni Delmonicoba, majd utána az Operába?

Florence ezalatt macska módjára a háta mögé lopózott és mikor egész közel volt hozzá, két kezével befogta Magnus szemét.

— Ki vagyok? — kérdezte pajkosan.

— Igazi amerikai leány, — felelte Magnus közömbösen.

— Egyéb semmi?

— De, — egy meglehetősen kokett amerikai leány.

Florence elkomolyodott és levette kezét Magnus szeméről.

— Már látom, hogy nem tud a tüzzel játszani, — jegyezte meg bizonyos lenézéssel.

— Talán kár volt egyáltalában játszani... — szaladt ki a száján Magnusnak, de alighogy megtörtént, már meg is bánta.

Florence hátradobta a fejét, majd lassu léptekkel reggeliző helyükhöz ment és kezdte fölcsedni a holmit a füből.

Magnus néhány pillanatig habozott, aztán követte Florencet és leereszkedett melléje.

— Bocsásson meg, — szólt — ügyetlen volt, amit mondtam. Hisz tudja, hogy nem így értettem! Megbocsát, ugyebár?

Florence föltekintett s amint belenézett Magnus kék szemébe, elmosolyodott.

— Meg, csacsi, — felelte.

Magnus megkönnyebbült, mert attól félt, hogy komolyan megbántotta volt Florencet. De a leány szerencsére nem vette tragikusan az esetet! És most segített neki az evőeszközöket visszarakni a táskába, előbb azonban megmosták őket a patak vizében. Aztán becsukták a táskát és elindultak. Ha még el akarták érni a másik hajót, amely a »Newyork«-kal valahol feljebb, talán Ponghkeepsie-ben, találkozott, sietniök kellett.

Szótlanul tették meg az utat Fort-Putnamig s egy negyedóra mulva lent voltak a kikötőnél. Már fentről, messziről látták a hajót; az »Albany« volt, Florence megismerte.

Fölszálltak. Sokan voltak és majdnem minden hely el volt foglalva. De Magnus a szalonból hozott ki két összerakható széket, mire ismét a fedélzet elején, a hajó orra közelében helyezkedtek el. Florence fáradt volt és az árbóchoz támaszkodva behunyta a szemét. Magnus nézte az előtte elvonuló réteket és dombokat, erdőket és villákat, de már nem érdeklődött a vidék iránt. Esze máson járt. Elégedetlen volt.

Ugy érezte, mintha ellentétbe került volna egész életfölgóságával, hogy komolytalan, léha volt a játék, amelybe meggondolatlanságból bocsátkozott. Vagy csak nem volt még eléggé »amerikai« ahhoz, hogy ezeket a dolgokat is kellő hidegvérrel kezelje?

Egyebek is jutottak eszébe. Livia közeli eljegyzése, a körülmények, amelyek között erről a talán kissé korai, de semmikép sem meglepő eseményről értesült, Geraldine Barker, akit került, maga sem tudta miért... és ahelyett, hogy az ő társaságában töltötte

Windisch-Graetz Lajos herceg és Mirbach gróf az állásokhoz vezető úton.

Nyékhegyi Ferenc alezredes felvétele.

volna a mai estét, itt ült egy leendő prima ballerina mellett...

Magnus felugrott.

— Hofnap meglátogatom Barkerékat — tette föl magában.

— Halló! — szólalt meg mögötte Florence félig kinyitva a szemét. Mosolyogva pislantott rá. — Pompásan aludtam. Maga nem aludt?

Magnus rázta a fejét.

— Rosszkedvű? — kérdezte a leány.

— Ellenkezőleg, — nagyon jól érzem magamat — felelte Magnus és ismét leült Florence mellé.

— Ugy-e ezt megismételjük? — szólt a leány kis idő múlva. Orcái ki voltak pirulva az alvástól, szeme fénylett.

— Okvetlenül — hagyta rá Magnus, magában azonban azt gondolta, hogy: — Soha...

Már meglehetősen közeledtek New-Yorkhoz. A házak sűrűbbek, a rétek, dombok ritkábbak lettek és valami óriás, nehéz, fekete párafelhő, mintha rajta ült volna az egész városon.

Félóra múlva áthaladtak a Lee- és Washington-erődökön és akkor feltűnt Magnusnak, hogy egyenesen előttük, hatalmas füstoszlop szállt föl mérföldnyi magasságban. Felhívta rá Florence figyelmét.

— Mintha tűz volna, — jegyezte meg aztán.

— Lehet, — felelte Florence — de jöhetne gyárkéményből is.

Ekkor azonban már mások is észrevették a füstöt és kialakultak a különböző vélemények.

— Hoboken — mondta az egyik.

— Brooklyn — találgatta a másik.

— Igen, Brooklyn, — hagyta rá egy harmadik — biztosan a Monk-féle kőolajfinomító...

— Szó sincs róla, elegyedett a beszélgetésbe egy negyedik, — ez a tűz New-Yorkban van, még pedig a Riverside tőzsomszédságában, vagy legalább is abban az irányban.

— Ugy van, — helyeseltek a többiek is. — Most már a lángokat is látni. Ni, hogy fölcsapnak!

Magnus és Florence önkéntelenül szintén felkeltek és az emberek közé keveredtek, akik előttük állottak és figyelték a tüzet.

Gomolygó fekete felhők röptek az ég felé, alatta pedig pirosan nyelveltek különféle nagyságu lángok, egyesek felszökdeltek harminc-ötven méternyire is.

Amint a hajó közeledett, mindjobban ki lehetett venni a tüzet. Most hirtelenül fokozott hévvel csaptak fel a lángok és nyomban utána fehér felhő kavardott a fekete füstgomolyokba.

— Már dolgoznak a tüzoltók, — jegyezte meg az egyik utas.

— A Broadway valamelyik felhőkarcolója lehet — kezdte ismét találgatni valaki.

— A World épülete!

— A postapalota...

— A Lord & Taylor-áruház!

— Ki van zárva, — mondta ugyanaz, aki már előbb is legjobban látszott ismerni mindent. — Most már látom világosan: ez a Central-Station irányban van.

— Csak nem az Operaház? — kérdezte Florence.

— Nincs kizárva, — hagyta rá egy ismeretlen.

Negyedórával a megérkezés előtt Florence hirtelenül leülni kívánt és mivel a sok kíváncsiskodótól elől már nem volt hely a fedélzeten, kissé hátrább mentek. A leány egész sápadt volt és görcsösen összekulcsolta mellén a kezét.

A 37. honvédhadosztály parancsnokságánál. Balról-jobbra: lovag Néhay tüzérkapitány, szentiváni Skrinják ulánuskapitány, ipolynéki Haydin hadnagy, mint orosz generális, Schneider orosz főhadnagy, Sochor 4-es huszárhadnagy.

Magnus megijedt.

— Mi baja Florence, az Istenért? — kérdezte.

— Semmi — felelte a leány remegő hangon. — Talán csak képzelődés az egész. Hiszen ez nem lehet, nem lehet!

Elkezdett könyezni.

Magnus leült mellé és megfogta a kezét. Szót sem értett az egészből.

— Térjen magához, édes Florence — mondta sok melegséggel — megbántottam talán?

Florence feltekintett és végtelen szomorú szemében pillanatra mosoly csillant fel.

— Dehogy bántott, — felelte. Majd ijedten, remegve egészen közel bujt Magnushoz.

— A tűz, a tűz... — hebegte.

— Édes Istenem, ez szomorú dolog — igyekezett Magnus a leányt megnyugtatni, — de hisz az ilyesmi olyan nagy városban, mint New-York, napirenden kell hogy legyen, nemde? Szép magától Florence, hogy ennyire tud érezni embertársaival, azért...

— Ha csak az volna — szakította félbe Florence, — de, de...

— Nos?

— A mi utcánkban ég, a mi utcánkban, a 38-ikban!

— Honnét gondolja?

— Tudom, láttam saját szememmel! Maga persze nem ismeri ki magát, de én, aki ezen a vidéken minden házat meg tudok nevezni! Istenem, istenem, ha szegény szüleimnek, vagy Blanchenak...

Nem bírta tovább, elkezdett zokogni.

Magnus hiába igyekezett őt megnyugtatni, nem sikerült. Már a körülállók is figyelmesekké lettek a síró leányra.

A hajó megállt. A Desbrosses Str. Piernél voltak. Az utasok kitódultak. Magnus egyik kezével Florencet támogatva, másikban az utitáskával, kiszállás közben is vigasztalta a leányt. Pedig azóta, hogy Florence bevallootta izgatottságának valódi okát, őt is aggodalom fogta el. Önkéntelenül a padláson lévő ládáira kellett gondolnia...

(Folytatjuk.)

A VADKANOS CIMER.

Detlev von Liliencron.

Hollók, sötétlő rengeteg,
Hol csapzott tölgyek rengenek
S báránka sose béget:
Király vadkannal ví csatát
S a sebzett vadkan visszavág,
Lesik, halál-e, élet?

De robban, mint a jaguár,
A haja borzad, a sugár
Henning a bokron áthat:
Különben hercegi cseléd,
Vadászinas, most közbelép.
Segíteni a királynak.

Jutalma kastély, tartomány,
Mit a király küld, a lován
Aranypiros szalag van.
Lovag tekint a cimérén,
Sisakrostélyos s feketén
Kisért a szörnyű vadkan.

Évszázad mulik és suhan,
Mint perc. A párka lassudan
Fonalát szötte, rakta.
A nemzetség most kis patak,
Most nagy folyó, mély s hallgatag,
Most habzó katarakta.

Most zátonyos. Beteg, kis ér,
Mit fáradt estbitor kísér
S tovább enyész a dombról:
Tavaszi lombok közt busul
Egy kis, finom kegyelmes úr,
Ugyan mire is gondol?

Halál, a vén dzsidás-vitéz
Mefogja őt és kézbekéz
Gyorsan tovább sodorja.
A koszorut széttépi, hajh,
Kivész, kihál az ősi faj
S a cimere lenn, a porba.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ.

Erdődy Mária grófnő.

Knebel műterem felvétele.

Magda.

Irta Biró Lajos.

Magda, egy budapesti leány, délután öt óra tájban siető lépésekkel ment ki az Andrassy-uton a Városliget felé, a nagy jégre. Gyalog ment, mert szerette, ha utána fordulnak; a termete karcsu volt és izmos, a járása könnyű és acélos; kipirosodott arccal és csillogó szemmel haladt előre és kedve telt önmagában.

Kint a jégen sietve találkozott Sebesi Andor fiatal festőművésszel és műkorcsolyázóval és gyorsan átengedte neki a kezét. A két keztyűs kéz összefonódott és a hidegben és a keztyűn keresztül is érezte egymás melegét. Magda az Andor karján ringva haladt előre, majd egy alkalmas helyen mind a ketten megálltak és Andor többször és hevesen megcsókolta a Magda hideg, szép száját. Magda borzongva viszonzta a heves csókokat, azután kibontakozott az Andor karjából. Ekkor gyorsan és szótlanul tovább korcsolyáztak, este hét óráig még több ízben visszatértek az alkalmas helyre. Beszélni alig beszéltek egymással.

Este hét órakor Magda lecsatoltatta a korcsolyáit és elindult hazafelé. Hazafelé villamoson ment és otthon még felügyelt a terítésre. Félkilenc tájban megérkezett a vendég, akit vártak: Vadász Artur vasuti építővállalkozó. Arturt, aki harminc éves, szimpátikus, csinos és komoly ember volt, az egész család nagyon szívesen fogadta. Nagyon szívesen fogadta Magda is. Vacsora alatt élénk beszélgetés folyt Magda és Artur között; beszélgettek komoly és vidám dolgokról, színházról és háztartásról, sportról és irodalomról, filozófiáról és életről, és vacsora

Alapítva 1862.

CUENDET CONSTANT

svájci órák

Budapest, IV., Kegyő-tér 5. szám.

Az órák szakmát felölelő összes zseb-,
napp-, fali- stb. órák raktára. :: :: ::

KARCSATTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAÓRÁK.

után, amikor a társaság kissé szétszóródott a nagy lakásban és ők ketten egyedül maradtak, Magda így szólt Arturhoz:

— Jól esik az embernek, ha magával szíve szerint kibeszélheti magát néha.

Artur erre megfogta a Magda kezét és csendesen és mosolyogva megkérdezte Magdát, nem akarná-e, hogy az egész életen keresztül módja legyen vele beszélgetnie, amire Magda meghatva és szinte könnyes szemmel azt felelte, hogy igen. Artur erre csendesen magához vonta Magdát és Magda boldogan és hálásan hozzásimult. Amikor a család többi tagjai ismét bejöttek a szobába, akkorra be lehetett nekik jelenteni az eljegyzést. A családban nagy volt az öröm.

Magda másnap délután ismét kiment a jégpályára. Andor, aki már a délelőtt folyamán értesült az eljegyzésről, heves szemrehányásokkal fogadta. Szószegéssel vádolta.

— De hiszen én nem ígértem magának semmit — szólt Magda.

Andor nagyon el volt keseredve, a válasz meg is hökkentette és további kifakadásai kissé zavarosak voltak.

— Hát ezért tenniszezem . . . és ezért korcsolyázom én magával évek óta . . . Ez, tudja . . . ez árulás.

Magda elmosolyodott.

— Magának, Andor, — mondta felsőbbbségesen — csak a keze és a lába ékesen szóló. Tenniszezni és korcsolyázni, azt tud.

Andor elkeseredve érezte, hogy vádoló szavainak csakugyan nincs meg a kellő lendületük, ezért elkormányozta Magdát egy alkalmas helyre és ott elkeseredett vágyódással megrohanta az ajkát. Legnagyobb meglepetésére Magda átengedte neki az ajkát és borzongva adta vissza a csókjait. Andor meglepetésében abbahagyta a dolgot.

— Hát szeretsz? — kérdezte álmétkodva, de felkelésülve.

— Szeretem.

— Hát miért nem hozzám jössz?

— Mert . . . mert maga Andor nem való férjnek. És különösen nem való férjnek az én számomra.

Andor nagy bujában állandóan tegezte Magdát.

— És azért, mert nem vagyok vagyonos . . . nem vagyok megállapodott . . . azért férjhez mégé valakihez, akit nem szeretsz! . . .

— Dehogyan szeretem.

— Szereted?!

— Szeretem.

Andor ég felé rázta a két karját és tanuul és segítségül hívta az eget. Az ég nem mozdult. Andor erre megragadta a Magda kezét és sötét tekintettel és démoni hangon így szólt:

— Légy az enyém.

— Ah! . . .

Magda kisiklott az Andor karjai közül és erre hosszabb ideig szótlánul korcsolyáztak. Magda azután hazakészült, mert vacsorára vendéget vártak. Leccatolta a korcsolyáját és kezet nyújtott Andornak. Andor komoran és megtörtén állott és bucsuzóul komoran, megtörtén és dadogva kérdezte:

— És . . . és meri mondani, hogy engem is?

— Igen.

— Igazán szeret?

— Igazán.

Magda ezzel elment. A következő napokban hosszabb-rövidebb ideig együtt korcsolyázott még Andorral, sőt kora tavasszal még egyszer-kétszer tenniszezett is vele, de április havában megesküdtött Arturral és hosszú nászutra indult vele. A nászutról alig jöttek haza, már elutaztak a Tátrába, azután elmentek a tenger mellé és ősz lett, amire hazajöttek. Magda akkortájt már nem tenniszezett. Télen nem korcsolyázott. És nyár elején világra hozta a kis fiát.

A nyaralást már most úgy rendezték be, hogy a fiatal anyának is jó legyen és a gyermeknek is jó legyen, és mire eljött az ősz, akkorra Magda valóban csillogóan szép fiatal asszony volt, a kis fiu pedig hatalmasan hizó, erős és mosolygó gyerek. Ekkortájt Andor egyszer ellátogatott Magdához és egy percre sikerült vele együtt maradnia.

— Magda, — mondta ekkor Andor felindultan. — jobban imádom, mint valaha.

Magda mosolygott.

— És maga, Magda? — kérdezte Andor felindultan. — Szeret-e maga is még egy kicsit?

Magda derült, de bágyadt mosollyal bólintott igent és odanyújtotta neki a kezét. Andor csókkal akarta elborítani ezt a gömbölyű, fehér kezét, de ekkor jött valaki és Magdának vissza kellett vonnia a kezét. Andor mégis a legszebb reményekkel telten távozott. De meg volt írva, hogy a reményei ne menjenek teljesezésbe. Magdát ugyanis a következő hetekben éjjelre és nappalra lefoglalta az, hogy a kis fia megbetegedett. A betegség súlyos volt; hetekig tartott, amíg csak a veszedelem elmúlt és hónapokig tartott, amíg a kis fiunak még mindig éjjel és nappal szüksége volt az

Podmaniczky Malvin bárónő.

Gaiduscheck Erzsé felvétele.

anyai gondozásra. Magda ezekben a napokban és ezekben hónapokban bátornak, fáradhatatlannak és magát hősiesen feláldozónak bizonyult; Magda ekkortájt megszerezte mindenkinek a nagyrabecsülését, és az orvosi dicséret szerint ő volt az, aki a kis fiu életét megmentette. Nyáron aztán a lesoványodott Magda, a hizni kezdő kis tiu és a hálás Artur ismét elutazott nyaralni a tenger mellé.

A következő ősz viszont ismét meghozta az Andor reményeinek a fölébredését. Andor különösen a korcsolyaszezónban bizott és eleinte úgy tetszett, nem ok nélkül. De később kiderült, hogy a bizalom ezuttal is korai volt. Magda ugyanis ezen a télen egyáltalában nem járt korcsolyázni. Sehová se járt. Ez a tél volt ugyanis a nagy válság tele és ezen a télen annyi más válalattal együtt meginogtak az Artur vállalatai is. Magdának minden erejére szükség volt, hogy könnyen elcsüggedő férjében tartsa a lelket és később arra is rákerült a sor, hogy Magda fölkeresse a rokonait. Magda fölkereste a rokonait és ugyszólván kizsarloa a támogatásukat a férje számára. A rokonok nehezen szánták rá magukat, hogy áldozatokat hozzanak, de Magda harcolt, mint egy nőtény oroszlán, aminek meglett az az eredménye, hogy a válság megingatta ugyan Artur vállalatait, de nem döntötte össze őket. Artur nagyon hálás volt Magda iránt; a házasaletük egyre tökéletesebb lett; és ettől az időtől fogva az üzleti ügyek is eléje terjesztődtek és az üzleti ügyekben is Magda mondta ki a döntő szót. Ezenközben azonban ismét elmúlt a tél és Magda a kis fiával és az urával elutazott Budapestről.

Andor ekkor már csendes csüggedéssel nézett az ősz elébe. Keveset várt tőle. Semmit se várt tőle. Majd történik megint valami, gondolta, ami elrontja a dolgot.

De nem történt semmi. Magdát ő nem kereste ugyan fel, de a legelső korcsolyázó napon már találkozott vele a jégen. Ekkor megfogta a kezét és kevés reménységgel, inkább elbusultan megpróbálta egy alkalmas hely felé kormányozni és megpróbálta ott megcsókolni. Nagy meglepetésére mind a két kísérlete sikerült és amikor ezen felbátorodva, felindultan és démoni hangon azt mondta Magdának, hogy jöjjön el hozzá, akkor még nagyobb meglepetésére Magda megígérte neki, hogy elmegy hozzá.

A legnagyobb meglepetés az Andor számára az volt, hogy Magda egy korán leszállt téli alkonyaton hidegtől piros arccal és csillogó szemmel csakugyan be is surrant hozzá. Andor mohó csókokkal árasztotta el a Magda hideg ajkát és Magda borzongva viszonzta a heves csókokat.

Később Andor a kezében tartotta a Magda kezét és elragadtatva és hálásan nézett rá. A beszélgetés nehezen ment. Beszélgetni sohase tudtak. De Andor egybeközött mégis így szólt:

— És mondd, csakugyan boldog vagy?

Mire Magda csendesen, jókedvűen, a sziv nagy elégedettségétől átmelegedett hangon válaszolta:

— Miért ne! Van egy szép gyermekem; van egy derék, okos uram, akit szeretek, — hogyne volnék boldog.

ROYAL APOLLÓ

A ROYAL-SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN.

Jegyek válthatók: d. e. 11-1-ig, d. u. 3 órától kezdve.

TELEFON: 74-34.

báró Jósika Jánosné, Gerliczy Felicia bárónő.

A Járáság

Cimképünkhöz. Mai számunk címlapját egy gyönyörű női arckép díszíti. A kép *Schaesberg-Thannheim* Józsefné grófnét ábrázolja, Berlaymont-Bormenville Ghislaine grófnét, ki 1913-ban, Brüsszelben tartotta esküvőjét *Schaesberg-Thannheim* gróf máltai lovaggal, a württembergi urakháza örökös tagjával. A grófi párnak két leánya született, Erzsébet Mária és Charlotta grófnők.

*

Albrecht Ferenc királyi herceg kitüntetése. A király Albrecht Ferenc királyi herceget, Frigyes királyi herceg fiát, az 1. tiroli császári vadászrezred főhadnagyát, az *ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismeréséül* a vaskoronarend 3. osztályával tüntette ki, a hadiékítménnyel és a kardokkal.

*

Augusztai hercegasszony és Konrád herceg a csipkekiállításán. Az Augusztai-alapnak a Városligeti-fasor 18/a alatt rendezett himzés-, csipke-, párna- és legyezőkiállítását szombaton délután meglátogatta *Augusztai* kir. hercegasszony és öccse, *Konrád* bajor herceg, kiket *Lónyay* Sándorné, az alap ügyvezető igazgatója, a hölgybizottság és *Marenzi* Ferenc gróf lovassági tábornok fogadtak. A hercegasszonyt *Lónyay* Sándorné, *Ullmann* Gyuláné és *Schwarz* Félixné, Konrád herceget pedig *Keglevich* Béláné grófné, *Vojnich* Sándorné báróné és

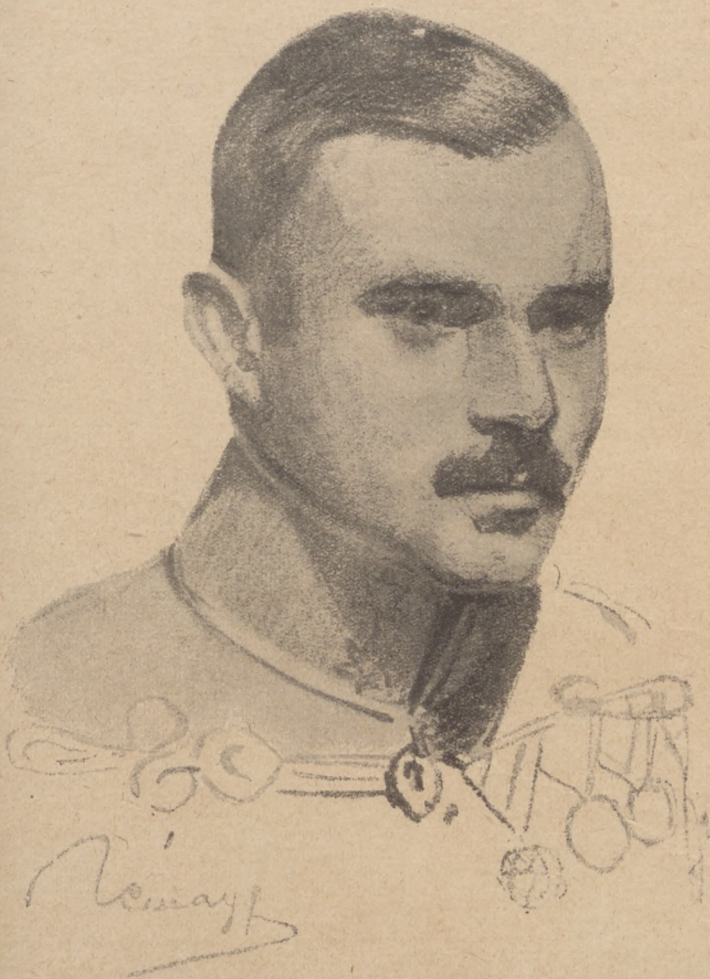
Lánczy Leoné vezette végig a termeken. A vendégek a legnagyobb érdeklődéssel nézték meg a fölhalmozott értékes és nagy műbecsű tárgyakat és tetszésüknek többször kifejezést adtak.

*

Estély. Nagyon kedves és vidám estélyt rendezett özv. *Telbisz Károlyné* Délibáb-utcai villájában. Ott voltak: *Fráter Béláné* Duci leányával, *Hajós Jánosné* Julia leányával, *Zlinszky Jánosné* Kittu és *Erzsi* leányaival, *Fischer Elemérné* *Palóczy-Horváth Sárival* és *Zsuzskával*, *Belatiny-Braun Gézáné* *Mariette* leányával, *Riemer Márta* és *Magyar Elekné* *Edith* leányával. A fiatalság, élén a házikisasszonnyal, *Telbisz Erzsikével*, sokáig mulatott, táncolt a kitűnő *Magyari Imre* muzsikájára.

*

Budapestiek. Egy novellás kötetnek a címe ez, de voltaképpen a budapesti ember lelkének kitűnően sikerült fotográfiája a *Biró Lajos* új könyve. A *Budapestiek* igaz, élő emberek, husból és vérből való típusai a fővárosnak. A *Lolákat*, *Tecákat*, *Magdákat*, *Liliket* személyesen ismerjük és volt szerencsénk *Gusztáv* urhoz és *Ottokár*hoz is az élet utjain. Ahogy ezek a hölgyek és urak beszélnek és cselekesznek, szeretnek és gyűlölnek, csálnak és csalódnak, az Budapest a maga egész valójában, leghűbb természetrajzával. És mindezt a nobiles izlésű, elegáns tollú író könnyed, biztos előadásában kapjuk és régen volt könyv egyáltalában, amit jobban ajánlhatnánk olvasóink figyelmébe, mint a *Biró Lajos* új kötetét. A *Budapestiek* egyik kis remekét mai számunkban mutatóba közöljük.

mezőmadarasi Madarassy Tibor 6. huszárfőhadnagy.
Némay Ferenc rajza.

Szökés orosz fogságból. Egy rajzot és egy fényképet közlünk e számunkban mezőmadarasi Madarassy Tibor 6-os huszárezredbeli főhadnagyról. Madarassy 1917 augusztus 2-án Csernovitz körül esett fogságba. Egy Kiev melletti fogolytáborba került, ahol néhány nap múlva két tisztársával és egy szakaszvezetővel szökésre szövetkezett. Négy és fél hónapos bolyongás után Tarnopol közelében akadtak a mieinkre. Madarassy főhadnagy régi szatmármegyei család tagja, apja *Nagykároly*ban földbirtokos és bankigazgató. Az idemellékelt rajz és az orosz fogságban készült fotográfia érdekesen illusztrálják, hogy ugyanaz az ember mennyire megváltozik a körülmények hatása alatt.

Madarassy Tibor orosz fogságban.

Tea. Fényesen sikerült teát adott a napokban *Belatiny-Braun Gézáné*. Ott voltak: *Hertelendy Ferenc* és felesége, *Tóth Béláné* és *Edith* leánya, *Papp Árpádné* és *Jolán* leánya, *Koós Jenő*, felesége és *Éva* leánya, *Belatiny Arthurné* és *Colette* leánya, *Wagner Ödön*, felesége és *Mária* leánya, *Eysele Józsefné* és leányai *Margit* és *Melinda*, *Éber Antalné* és *Villike* leánya, *Horváth Tivadarné* és *Boriska* leánya, özv. *Telbisz Károlyné* és *Erzsike* leánya, *Dáni Nándorné* és *Éva* leánya és a megfelelő táncos gárda.

*

Bakfis-kabaré. Az elmúlt szombaton *Uzonyi Gézáék*nál sikerült bakfis-kabaré volt, amelyben ének, tánc, zene és monológ váltakoztak egymással. A konferánsz szerepét *Hübner Daisy* töltötte be. A házikisasszony, *Uzonyi Magda* és *Hollóssy Baby* ének- és táncszámokkal, *Pálffy Magdi* szólótáncokkal, *Lajtha Anna* és dr. *Igyártó Zoltán* zongoraszámokkal, *Tóth Cunci*, *Huber Alice*, *Hübner Gizus* és *Pálffy Elemér* monológokkal és páros jelenetekkel vettek részt és a nagy számban megjelent vendégek előtt nagy sikert arattak. Az előadást tánc követte.

*

Eljegyzések. Kisfaludi és lubelai *Lipthay Béla* báró főhadnagy a 13. huszárezredben, néhai kisfaludi és lubelai *Lipthay Frigyes* báró titkos tanácsos, a főrendiház örökös jogu tagja és szárhegyi és gyergyószentmiklósi *Lázár Margit* grófnő idősebb fia, eljegyezte szerémi *Odescalchi Eugenia* hercegnőt, szerémi *Odescalchi Livió* herceg cs. és kir. kamarás és zeykfalvi *Zeyk Ilona* bárónő csillagkereszteshölgy leányát.

Wamoscher Ervin bajsai földbirtokos, zászlós a cs. és kir. 12. ulánuszredben, eljegyezte báró *Madarassy-Beck Zsuzsanna* Máriát.

Gerenday Béla, akadémiai szobrászművész, most ünnepelte cége fenállásának 70 éves évfordulóját.

Berg Tasziló báró, *Berg* Miksa báró nagybirtokos fia, atyjának röjtöki kastélyában jegyet váltott *Neufforge* Hedviggel, *Neufforge* Nándor és *Thyssen* Hedvig leányával.

Döry Andor báró huszárfőhadnagy eljegyezte *Sennyei* Mária grófnőt.

*

Uj csillagkeresztes hölgyek. A királyné, mint a hivatalos lap közölte, uzoni *Béldi* Ferencné grófnének, született zabolai *Mikes* grófnének, von und zu Chudenitz *Czernin* Károlyné grófnének, szül. wehinitzi és tettai *Kinsky* grófnének, ciráki és dénesfalvi *Cziráky* Józsefné grófnének, szül. csik-szentkirályi és krasznahorkai *Andrássy* grófnének, gudenusi *Gordján* bárónének, született *Lobkowitz* hercegnének, horgosi *Kárász*né, született miklósvári *Miklós* Jolán urnének, zur *Lippe-Weissenfeld* Alfrédné grófnének, született *Goess* grófnének, *Ottensfels*, illetőleg *Gschwind* Ferencné bárónének, született *bellerochei Diesbach* grófnének, salandrai *Revertera* Péterné grófnének, született *Schwarzenberg* hercegnének és végül *Seilern und Aspang* Józsefné grófnének, született bukowai *Lazansky* grófnének a csillagkereszt-rendet adományozta.

*

Esterházy Móric gróf vőlegény. *Esterházy* Móric gróf volt miniszterelnök, jelenleg tárcanélküli miniszter, aki ideiglenesen a kultuszminisztériumot vezeti, *Esterházy* Miklós Móric gróf, a csákvári és gesztesi hitbizomány birtokosának és *Schwarzenberg* Franciska hercegnének fia eljegyezte *Károlyi* Margit grófnőt, *Károlyi* Gyula gróf, volt aradi főispán és felesége, *Károlyi* Melinda grófnő leányát. A vőlegény harminchét, a menyasszony huszonkét éves.

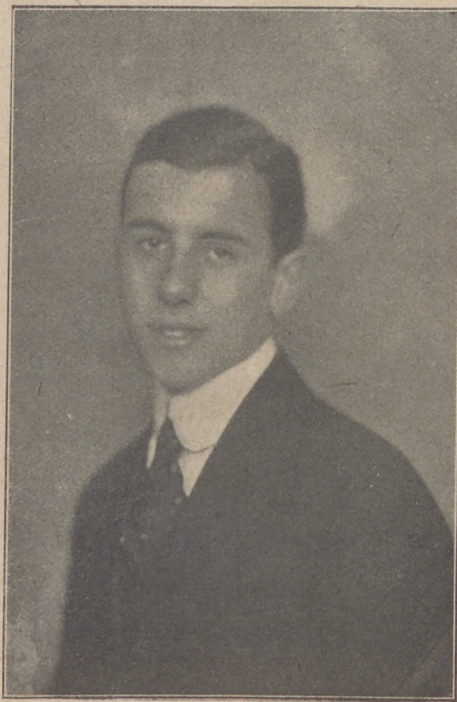
*

Charlotte kisasszony. Emlékeznek, kérem, Letorières vikomtra, a Bayard és Dumanoir urak pajkos gyermekeére, akit eleven ördögnek is hívtak később, amikor muzsikát irt a csinytevéseire néhai való jó Konti József? A vikomt egy aranyhaju szőke leány volt a Nemzeti

szinpadán, aki elbájolta a közönséget tetszetős nadrágszerepében. Ez nem tegnap volt, de a múlt pénteken egy aranyhaju asszony diadalt ült az igaz művészetért rajongó szíveken, mint *Charlotte kisasszony*, a *Lengyel Menyhért* új színművében. Az aranyhaju asszony — jól sejtik — ugyanaz, aki az aranyhaju leány volt: *Márkus* Emma, a legnagyobb magyar színművésznő. A két szerep között egy gyönyörű művészi pályafutás. Ami ott ígéret volt és báj, az ma a tökéletesség többé nem fokozható mértéke. Vajjon tökéletes-e a darab, melynek hősnőjéről ezt írjuk? Az első fölvonás után lázas, lüktető drámát sejtettünk az empire üde kerete mögött, ám a városvégi házban egy kis csalódás ért bennünket. Minden olyan simán, olyan karikacsapás-szerűen ment a francia leány lakásán, hogy jóformán előre tudtunk minden jelenetet és megjövendöltük a golyót is, mely pontot tett a dráma végére. E golyó nélkül vértelen drámának mondhatnók a *Charlotte kisasszonyt*, de *Márkus* Emma meghal benne és ezzel sokat kiengesztel. *Beregi* nem hal meg, kár is volna érte, mert igenderék tarsolyos inzurgens és igen szépen és okosan beszél. *Aghy* Böske egy szép, fiatal leányt játszott, ami nem nagy megerőltetésébe került. A többi szereplő is jó volt és a siker teljes, amint az mostanában már szokásos. (k. v.)

*

Magyar nők klubja. A főváros művelt társadalmához tartozó hölgyek hétfő délután *Apponyi* Albertné grófné elnöklésével a *Brisztol*-szálló termében látogatott gyűlést tartottak, amelyen megalapították a magyar nők klubját, amely arra lesz hivatva, hogy a művelt nőket a társadalmi fejlődés és nemzeti haladás által követelt újabb női kötelességekre előkészítse. A klub kirekeszt köréből minden politizálást és tartózkodik minden olyan cselekedettől, amelynek tüntetés jellege lehet. A klub működését száz taggal megkezdette. A közgyűlés az igazgatóságba *Apponyi* Albertné grófnét, *Ibrányi* Aliszt, *Károlyi* Mihályné grófnét, *Pappenheim* Szigfridné grófnét és özvegy *Percelné-Kozma* Flórárt választotta meg, egyben megalakította a tisztkart és a választmányt is.

Gerenday Antal.

Estély Grün Jánoséknál. Hátsó sor balról jobbra: Papp Eszter, báró Splényi Adrienne, Pap Mancsi, Horváth Lilly, Szalay Ilus, Grün Margit, Hornyánszky Lolly, Weissenbacher Mädy. Az első sorban: Dasoczky Aly, Marich Dóra, Lenz Hilda, Grün Juci, Szebeny Mila, Papp Jolán. Hám Gyula felvétele.

Estély. Kitünően sikerült estély volt a minap Grün János államtitkár és felesége házájánál. Ott voltak aszszonyok: Pap Elekné, Papp Árpádné, Dusoczky Károlyné, Hornyánszky Viktorné, Weissenbacher Aladárné és Marich ezredesné. Leányok: Papp Eszter, báró Splényi Adrienne, Pap Mancsi, Horváth Lilly, Szalay Ilus, Grün Margit, Hornyánszky Lolly, Weissenbacher Mädy, Dasoczky Aly, Marich Dóra, Lenz Hilda, Grün Juci, Szebeny Mila és Papp Jolán.

Esküvő. Dobránszky Béla e hó 18-án vezette oltárhoz németujfalusi Simonfy Lolát Debrecenben. Az egyházi szertartást Jánosy Zoltán lelkész, országgyűlési képviselő végezte. Tanúk voltak: Éber Antal és Balás József. Az esküvőt követő ebéden rajtuk kívül résztvettek: Dobránszky Péterné, Éber Antalné, Jankovich tábornokné, Simonfy Emil, Balás Józsefné, Mikecz Károly és felesége, Bay Ilona és Béli László.

Halálozás. szitányi Szitányi Ödön dr. miniszteri tanácsos, a Hazai bank részvénytársaság vezérigazgatója idült szívbaj következtében a minap hirtelen meghalt. Az elhunyt elismert tekintély volt pénzügyi köreinkben és társadalmilag is előkelő helyet foglalt el. Hatvanhárom évet élt. Pályáját mint köztisztviselő kezdte meg. Szolgált a bíróságnál, a jogügyi igazgatóságnál, majd a pénzügyminiszteriumban, honnan a kilencvenes évek

**Platina-, arany-, ezüst-,
brilliáns-ékszerek,
órák, evőeszközök,**

ötvösművek, ezüst használati és disztárgyakban dúsan felszerelt raktáram, úgy a helybeli, mint a vidéki t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom. Kiváló tisztelettel

Sárga János cs. k. udvari szállító, ékszerész
Budapest, IV., Kigyó-tér 5. sz.
Cégtulajdonos: **Özv. Sárga Jánosné.**

elején mint miniszteri tanácsos lépett át a gyakorlati közgazdasági életbe. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-egyesület igazgatóságából delegálták 1894-ben a Hazai bank részvénytársaság igazgatóságába. 1895 január 1-én lett ennek az intézetnek vezérigazgatója. Programszerűen helyezte ő a bankot a folyó banküzlet kultiválása mellett a magyar iparfejlesztés és a vasutépítés szolgálatába és e működésének kapcsán igazgatósági elnöke volt több kiváló nagy iparvállalatnak. A hadikölcsönökben való nagyszerű közreműködéseért a király a Ferenc József-rend középkeresztjével a csillaggal tüntette ki. Temetése február 25-én, hétfőn délután fél-négykor volt a Hazai bank székházából nagy részvétellel.

Ebecki Blaskovich Elemér nógrádmegyei földbirtokos a napokban ötvenhárom éves korában meghalt Budapesten. Unokaöccse volt Blaskovich Ernőnek, a világhírű Kincsem néhai tulajdonosának és fia az 1895-ben elhunyt Blaskovich Miklós nagybirtokosnak, aki 48-ban mint honvéd küzdött a szabadságharcban. Az elhunyt a háboru elején mint huszárhadnagy bevonult ezredéhez, helyi szolgálatra osztották be s nemsokára főhadnaggyá léptették elő.

A BÉKE GALAMBJA
sem hozhat jobb pudert,
mint a
DIANA PUDER

Főelárusítóhely: **Diana Kereskedelmi R.=T.**
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Kuzmanek altábornagy Przemysl védője,
ki most tért vissza orosz hadifogságból.

ÉS MENNEK AZ ÉVEK...

És jönnek az évek... és mennek az évek,
a szív belefárad, a szem beleréved:
a partot keresve, a partot.

Hol láncra kötözve a megkopott csónak
a földre borulva örülni a jónak,
mert Isten: kezembe te tartod.

Csak menni a szélbe és menni a napba,
és kezdeni ebbe, és kezdeni abba
és mindent, ó, mindent megenni...

S ha este van s messzire zúg el a csend,
gondolni a nőre, ki messzire ment —
S nem tudni az éjben alunni.

Akarni a jót és a rosszba botolni,
szabad szelek szárnyán, mint rab, robotolni,
a fények elől ki-kitérni;

és jön, jön az év és mulik az év
és tűnik az élet és mulik a hév
és nem lehet semmit elérni.

Papírra borulva, a kin szövetén
majd későn, az aggkornak eljövétén,
majd akkor magamba, setéten,

hogyan foglak keresni te perc, te tűnő!
És téged, te angyali termetű nő!
S a szellőt a távoli réten...

S meglelni majd nem lehet semmit se már.
Csak nézni, hogy fölfele száll a madár
S megnyitja az útam az égig;

lehunyni a két szemet hangtalanul.
S mint jöttem, elmenni oly rangtalanul —
a csillagok utjain végig...

SOMLYÓ ZOLTÁN.

A Sári táncba megy.

Irta Somlay Károly.

— Hm! A Sajó vizét is csak az a Nap süti,
amelyik a Duna hullámain aranyozza...

Ezzel a filozófiás tétellel oltotta be magát Kocka
ur, amikor a fővárosból egy palóc-faluba neveztek ki
albirónak. Bezzeg, az új állomáshely hamarosan kilen-
dítette derűs bölcséletéből.

Az úri családnál be kellően mutatkozni, a látó-
gatásokat hát a főnökénél kezdte. A járásbiróné, —
mint született bárónő, — meglehetősen arisztokrata tar-
tózkodással fogadta. A cs. és kir. kamarás főszolga-
bíró elegáns hanyagsággal »kedves Kvadrát« néven
szólította és a lovairól beszélt neki. Az orvos egy hipok-
konder agglegény. A tiszteletes a kenetes falusi papok
tipusa; a tiszteletesné olyan, mint a hegyi patak:
tiszt, de színtelen. A gyógyszerész gyűlöli a nőtelen
férfit, mert félti a fiatal nejét. A két ügyvédet ugyan
kedélyes szentlméneknek találta, ámde az Igazság nem
szereti, ha a bíró és az ügyvéd a társadalmi téren
együtt vannak.

A fashionable társaság ez a hét család volt;
Kocka ur tehát, — mint a dolgokat mindenféle táv-
latokból élesen látó ember, — rögtön megállapította,
hogy ebben a miljöben őneki alig lesz otthona.

Egyik este a lakása felé tartott. Az utcán a mező-
szerről jődögélő parasztok csoszogtak, hajadonfővel
voltak és a hosszú ősz hajuk között ázsiai varkocsok
fityegtek; a fiatalokon lobogós ujjú ing, a tejükön pe-
dig gémtollas kalap volt. Az időjárásról tanakodtak. A
házikók ereszei alól konyhafüst és ételszag hömpöly-
gött. Az apró ablakokban bátortalan fények pislogtak.
A falu közepén egy keskeny fahidon leányok kuncogtak.

Hát mindenfelé mozog az élet, csak az albiró jár
csukott ajakkal, egyedül. Bágyadt reménytelenség ne-
heztedt a szívére. Zavartnak, bódultnak érezte a fejét
és maga sem volt tisztában a lelki diszpozícióival. A
maszatos kis kávéházból zene verődött az utcára és ő,
— mintha delejes áram futkosna az idegein, — tánc-
lépésekkel sietett a cincogó muzsika felé. Fantomok
taszigálták oda.

— Füttyülök a kopzekvenciákra, — dörmögte da-
cos lázadással és bement a kávéházba.

Az alacsony szobában csorba márványasztalok,
egy ócska billiárd, homályos tükrök és néhány nád-
szék képezték az interieurt. A négy cigányon kívül egy
hervadt leány is lézengett ott és unalmában csipkét horgolt.

Az albiró egy üveg sört kért. A leány szolgált
föl és az italhoz két poharat vitt. Máskor megütközött
volna Kocka ur a szimpátia e tolakodásszerű alakján,
most jónéven vette. Mosolyogva kedveskedett:

— Foglaljon helyet az asztalomnál, kisasszony.
Beszéljessünk!

Éjfél tájban már pezsgőt ittak. A cigány színezte
a hangulatokat. A leány kissé spicces lett, dalolt;
aztán minden látszólagos ok nélkül az asztalra borult és
hajnalig zokogott.

A nap már olyan forrón pörkölt, hogy az ebek
lógó nyelvvel támolyogtak a házak előtt, amikor Kocka
ur hazament a kávéházból. Atöltözött és kísért a mezőre.

Az árpák és a rozsok sárgultak; a tengericimer is
tele volt himporral. A kender és a len virágba zsen-
dült és az árokszélen fonnyadt pipacsok bólintgattak.

Kocka ur agyában az elmúlt éjszaka detailjai re-
szonáltak és idegesítő nyugtalanságában az utba eső
mályvákat fejezgette le a botjával és nagyokat suhin-
tott a poros lapulevelekre.

Az energiáját ily módon lecsapolván, egy vad-
almafa alá heveredett a réten és hanyattfejtében a
lombok közül az eget nézte. Valami szokatlan színűnek
és alaknak látta most az óriás elipszist.

Az aszkétai elmerülésből a lokomotiv füttye za-
varta ki. A vonat a közeli őrháznál állott meg. Amint
a káprázó fényben ki lehetett venni, egy parasztnő
szállott ki az egyik kupéból és a falunak tartott.

Kemény lépéseiből fiatal voltára lehetett követ-
keztetni. Vagy menyecske, vagy leány. De leány, mert
födetlen a feje. Halványkék veddrádka és ezer korcra
ráncolt kurta szoknya van a testén; a haja pedig
pántlikás foncsikokban táncol a derekán. A karján
füleskosarat cipel.

Mikor a fűzfák alá ér, a bársonycipelőket le-
huzza és pillangós piros papucsokba dugja a lábait.
Az albiró belevész a szenzáció nézésébe. Már hallja is
a papucsok pattogását.

Vagy tiz lépésnyire ment el mellette a leány.
Megszólítja:

— Nem nehéz a kosár, violám?

— Nem annak, aki bírja! Magának aligha nehéz
nem lenne, — volt a negédes felelés.

— Könnyebb lenne, ha ketten vinnénk, galam-
bom, — enyelgett az albiró és a leányhoz társult.

— Elviszem én magam is, ha már eddig egyedül
bajoskodtam véle.

— Hová mégy?

— Csak az orrom után.

— Kinek a lánya vagy?

— Nap apám, Hód anyám, árva csillag a dajkám.

— Hát azt tudod-e, hogy én ki vagyok?

— Miér' ne tudnám? Sz a rigó az imént rik-
kantotta, hogy huncut a biró!

— Nocsak görbe eszed van, virágom!

— Holtig tanul az emberjánya.

— Beértek az Evetes alá. A kopár homokpupon
valaha venyigék sorjáltak; most csak pár elkorcsult
gyümölcsfa jelzi, hogy itt hajdan vidám daloktól volt
hangos a berek.

Egy diófa alatt megállott a
leány és csipkés kötényével izzadt
homlokát törülgette.

A fiatalember koponyáját még
feszítette a pezsgő és érzékes gon-
dolatokat sugott a fülébe. Igézetes
hódolással motyogta:

— Nem adnál egy csókot szí-
vecském?

— Akár kettőt is; csak várja
meg, amíg a bábsütő kisüti.

— Uccse, megcsókollak!

— Meg ám az anyikáját.

Az albiró szivegyökerén lidérc-
tüz vetett lángot. Elvesztette a jó-
eszét; át akarta ölelni a karcsu de-
rekat... De a leány hirtelen ma-
rokra kapta a chevalier de l'honneur-t
és úgy a pázsitra pettyentette, mint
a pillét, aztán mérgesen hadarta:

— Mit kapkod az én derekam-
hoz? — és elsietett.

— Megállj! Ezt megbánod! —
dühösködött a fiatal ur és sziszegve
tapogatta sajtó térdeit.

A smaragdszínű fű közül egy
kis piros folt kandikált feléje.

— Hát nem itthagya az egyik papucsát a hárpia?
— kacagott és fölvetette a kacér portékát.

A leány lábának a melege még bent párázott a
pici papucskában.

— Megtartom zálogba ezt az izét, — dünnyögte
és hazament.

A pillangós piros izét eltette a szekrényébe és
azon töprengett, hogy voltaképp ki ez a fulánknyelvű,
hirtelenkező teremtés?

Addig mászkált a faluban, amíg ki nem nyo-
mozta, hogy a papucs a Bera Sárié. A boldogasszonyos
kis faházuk a zsöllérsoron volt és szegények lehettek,
mert a garados szalmatetőt csak az imádság tartotta a
viskójukon.

Egy esti szürkületen megleste, amikor a leány a
kutra ment.

— Megtaláltam a papucsodat, Sári. A sifonérom-
ban van. Eljössz-e érte? — kérdezi tőle.

— Megy a záporos felhő.

— Hát ezentul csak egy papucsban fogsz járni?

— Eggyel is odaérek, ahová kettővel.

— Pedig a papucs olyan ám, mint a leány: ak-
kor egész, ha párja van.

— Én miattam legkisebbet se busuljék az ur.

— Ugyan! Hát van már szeretőd?

— S mér' nem kérdi, hogy az élőfának van-e
gyökere? Nna, a maga kiseszin se lehetne csikót
venni!

— És csakugyan nem jössz el a papucsodért?
Szegény kis papucs, bezzeg eped a párja után!

— Majd teszek róla, hogy az a kis árva ne soká
szomorkodjék egymagában ott a sifonyban, — szólt és
a kutgém sudarát a kankalékhoz akasztva, köszöntés
nélkül távozott.

— A cirmos üsse meg!... Haragszik a Sári!
— mosolygott a fiatalember és sokáig bámult a leány
után.

Kemény Hanna és Melinda bárónók.

Kardos műterem felvétele.

nagybányai Horthy Miklós, a „Novara“ volt parancsnoka.
Adams John Quincy festménye a Haditengerészeti Kiállításon.

A következő vasárnap reggelén későn ébredt fel az albiró. A parasztok már a szentegyházból is kijöttek, amikor félrehuzta a függönyt és kitartha a ablakot. A napsugaras utca tuloldalán egy csoport legény, leány és öreg pógár bámészkodott feléje és vinnyogva mutogattak az ablakára. Arra nem is gondolt, hogy ő a hecc központja; de a felső ablaktáblára tekintve, ijedten látta, hogy bizony ő rajta mulat a kompánia. A padláslyukból kenderfonalon egy papucs csüngött az ablak fölött.

— Ez a Sári munkája, — dörmögte és becsapta az ablakszárnyakat.

Délután találkozott a leánnyal. A korcsmában ilyenkor tánckaláka van; odatartott.

Megállította és ráivallt:

— Agyoncsaplak, te kigyó!

Egy izom se moccant meg a Sári arcán. Mint a márványszobor, úgy állt a helyén. Egy percig farkaszemet néztek, aztán megcsendült a leány érces altangja:

— Sicc az utból! Engem most a Bedőék Pestája vár! — szólt és mint a páva, kevélyen, gőgösen ment a táncba.

Sietett. Egy legény várta...

HÁBORUS EST ITTHON.

Harsányi Kálmán honvédhadnagy, vitéz kis öcsémnek.

Mióta elmentél, nagy csend van itthon.
Üde kacaj nem veri fel a házat.
Kicsiny szobád árván, üresen hallgat,
Rajtunk meg bú ül s ájtatos alázat.

Gyenge hugaid némán félre ülnek,
Olvasgatnak az enyhe lámpa mellett.
Vagy ujjakon halvány gyöngy-sor csillan
És ostromolják éretted a mennyet.

A zongora szótlan gunnyaszt az árnyban.
Vörös gyertyái most sohasem égnek.
Nem hangzik fel mellette ajkaidról
A forrón zengő, drága harci ének.

A vén karosszék hivatgat-ölébe.
Benne merengnek hősi költők álman
S idézem százszot ékes, tünde arcod
Én kis öcsém, kis gyermek, drága Kálmán!

Ki tudja, hol jársz? Csillagos szemekkel
Hol kémleled a rémes éjszakákat.
Ki ad erőt, ha rettentő tusákon
Acél-karod már-már gyengére bágyad!

Már tél van... És a szél fel-felsikolt künn.
Vad viharszárnyon közeleg az éjjél.
Megborzadunk és félve összenézünk,
Arcunk fakó a döbönt lámpafénynél.

Ilyenkor csendben felnyitom szobádat,
Emlékeidnek szentelt, néma rácsát
S bent a homályban ruhádra borulva
Titkon sirdogál bánatos anyácskád!

HARSÁNYI LAJOS

Harsányi Kálmán 13. honvédhadnagy,
vitézségéért többször kitüntették.

CAPHOCAL a legiobb
TÁP-
SZER
kicsinek, nagynak, egészségesnek, betegnek.

Az aranyfog.

Irta Pásztor József.

Csomorkányék ballagnak egy hívogató kirakkal teli pesti utcán. Az apjuk, Csomorkány Péter, nem pislant sem jobbra, se balra, csak néz előre, peckes fejtartással, a tajtékpipából a bodor, kék füstöt eregetve.

Az asszony már kapkodja a fejét ide-oda, a sok ragyogó, csillogó holmi felé. A pirosképű Juli lányszeme meg éppen hogy beleragad a kirakatokba.

Az asszony megbökte egy kirakat előtt Csomorkány gazdát.

— Apjuk, vögyön már Julikának valamit.

Juliska zavartan az apjára nézett, majd az anyja arcára simult a pillantása.

— Ugyan, édősanyám...

Az asszony tekintete a lánya felé sugárzott.

— Ugy-e, egy nyuffot, Julikám? Egy olyan selymes szőrű nyuffot, tengőri macska büribül, vagy mibül.

Juliska révedezve nézett maga elé.

— Nem köll neköm nyuff, édősanyám.

Egy cipőüzlet kirakata elé értek. Az asszony bemutatott a kirakatba.

— Vágy tán egy pár olyan téggyig gombolós cipőt? Mindön kisasszon ilyet visel Pestön.

— Nem köll neköm asse...

Csomorkány gazda a pipa mellől a lányra pislantott.

— Ennye, de válogatós vagy!

Az asszony szeliden nézett a lányra.

— No mondd hát. Mit akarnál?

Juli az anyja felé pislantott, babrikált az ujjával a ruhája ráncai közt, aztán pirulva szólalt meg:

— Jaj, tudnám én!

— No, mongyad hát.

— Nem meröm!

— Ugyan te. Nem ösz mög apád.

Ezzel az ura felé fordult.

— Ugy-e apjuk?

Csomorkány gazda a lány felé fordította lassan a fejét.

— Tán emeletös házat akarsz, Pestön?

A lány száján hirtelen szaladt ki:

— Nem én.

Az anyja megbökte a könyökével.

— Mongyad hát.

A lány a füléig pirult. Nyelt egyet és úgy lökte ki.

— Aranfogat szeretnék. Kettőt.

Csomorkány gazda felrántotta a fejét.

— Ennye!

Az asszony rámeresztette szemét a lányra.

— Aranfogat?

Juliska most már egy kicsit dacosan, a szemét összehuzva felelt:

— Azt én!

Aztán a szájára mutatott:

— Ide elől, kettőt. Egyet alul, egyet fölül.

Csomorkány gazda kivette a pipát a szájából.

— Oszt minek neköd az aranfog?

Juliska loppal ránézett.

— Mer szép. Ha nevet az embör, kivillanik az aranfoga. Itt Pestön mindön valamirevaló asszonnak van.

Csomorkány Péter bölintott egyet.

báró Podmaniczky Károly.

Gaiduscek Erzsé felvétele.

— Hászen itten...

De a leány ránézett kutató pillantással.

Tuggyák itt!

— A bolongyát járni — folytatta Csomorkány — s az ég felé nézett.

A lány a fejét ide-oda billegtetve, elszontyolódó hangon felelte:

— Hát iszen, ha nem akarja, édősapám. Ha sömmit se akar neköm venni édősapám...

Csomorkány gazda haragosan ránézett.

— Azt nem mondtam! De apád mögvót aranfog nélkül is.

Az asszony kérő pillantással simogatta az ember arcát.

— Ha vágyik utána. Ne sajnájja tüle, Pétör.

Juliska pislogatva folytatta:

— Az aranfog: mégis aranfog. Otthon nincs sönkinek. Se Kelemen Örsinek, se Pirók Sárinak. Neköm mög lönne.

— Jó, jó, — kezdte engedékenyebb hangon Csomorkány Péter — de lehet-e vele jól rágni?

Az asszony felelt rá:

— Mán hogyne löhetne!

— Oszt hun csinájják?

— Hát a fogásznál — felelt hirtelen az asszony.

Ezzel hirtelen megállt.

— Ni itt is egy, ahun, abba a kis üvegkalickába vicsorognak a fogak.

Az Egyesült Budapesti Takarékpénztár 71. évi rendes közgyűlését folyó 1918. év március 2-án délután 4 órakor, központi osztályában (V. kerület, Dorottya-utca 4. szám, saját épületében) tartja, melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívotnak. Targysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének, valamint a mult évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása s az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal. 2. Az alapszabályok 1., 26., 27., 51., 52., 156. és 158. §-ainak módosítása. 4. Tizenegy igazgatósági tag választása három évre. Budapest, 1918. február 14. — Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága.

báró Mattyasovszky Tamás.

Gaiduschek Erzsí felvétele.

Csomorkány arrafelé bámult.

— Az ám. Hát így árújják ezt? No nem bánom, gyerünk.

Rápillantott a bajusza közé mosolyogva a lányra.

— Estére már aranfoggal öszöl.

Juliska fölragyogó szemmel mondta:

— Majd irigylik otthon a lányok!

— Nohát indujjunk. Merre van az a fogász?

Az asszony örömmel mutogatta a bejáratot:

— Erre-e apjuk. Erre...

A fogorvosnál egy sort várahoztak, végre mind a hárman elibe kerültek. Csomorkány gazda tétovázva tippent-toppant a fogorvos előtt, aki kutató pillantással nézett végig rajtuk.

— Mivel szolgálhatok? — kérdezte.

— Hát izé — kezdte Csomorkány gazda s a lánya felé bökött az ujjával. — Tögyön két aranfogot ennek a lánknak a szájába.

A fogorvos fáradt, futó pillantást vetett a lányra s igazgatni kezdte a műtőszéket.

— Ide, kérem. Tessék helyet foglalni.

Juliska ijedt pillantással nézett az anyjára.

— Jaj, édesanyám. Beleüjkek? Nem én!

Az asszony megszeppenve szólt:

— Ha a doktor ur mondja.

— Meg akarom vizsgálni a fogát.

Csomorkány gazda összehuzta a szemöldökét s rávillant tekintete a doktorra.

— Mit akar rajta vizsgálgatni? Nem csikó az én lányom!

A fogorvos türelmetlenül szólalt meg:

— Engedelmet kérek, azt csak meg kell állapítani, hogy mi a baja a fogának?

— Sose panaszkodott, — szólt az asszony.

— Ugy ropogtattya a mogyorót, mint a mokus, — mondta Csomorkány.

— A vasat is kettéharapi e, nemcsak a kolbászt.

A fogorvos szeme rájuk meredt.

— No, de hát akkor mit akarnak itt?

Az asszony folytatta zavartan:

— Hát ha mögkötötte magát, hogy két aranfogot akar.

— Oszit mög is fizettyük, — folytatta Csomorkány. A fogorvos a lányhoz fordult.

— Mutassa kérem a fogát.

Juliska kinyitotta a száját. A fogorvos belenézett a szájába, aztán végigszaladozott a fogakon pici szerzőmával, kopogtatta, piszkálgatta a lány fogát, aztán felpillantott s Csomorkányék felé fordította a fejét.

— Rég láttam ilyen ép fogakat.

— Nem tősz be neki aranfogat? — kérdezte az asszony.

— Csak nem rontom el a gyönyörű, ép fogát. Hanem talán gazduramnak?

Csomorkány elkomorodva nézett rá.

— Néköm? Néköm nem kotorász sönki fija a számba.

A fogorvos Csomorkányé felé fordult:

— Vagy talán az asszonyságnak?

— Jaj, Isten ments. Möglöszök én már így is. Ha rossz lössz a fogam, maj kihullik.

— Ugyvan, — bólintott Csomorkány gazda. — A férgös alma is lehull a fáru.

— Akkor nagyon sajnálom.

Csomorkány gazda tippent-toppant. Tétován körül nézett.

— Ennye. Nem akartunk pedig hijába alkalmatlankodni.

Megpillantott az üvegszekrényben egy hivalkodva ragyogó műfogsort, hirtelen földerült az arca.

— Mire mondaná ott azt a sor fogat?

A fogorvos szeme rámeredt Csomorkányra.

— Minek az kérem?

— Jólönné otthon, napamaszonnak — felelte Csomorkány. Annak nincs már egy csöpp foga se.

Az asszony éledve, nekibátorodva folytatta.

— Ugy is akartunk neki vinni valamit Pestrül.

Csomorkány gazda a szekrény felé mozdult s derüs arccal, öblös hangon kiáltotta:

— Mögvösszük neki azt a sor fogat! De tögyön a közepibe egy aranyat, doktor ur. Hagy örüjjon az öregasszon neki.

A Magyar Vasuti Forgalmi r.-t. igazgatósága megállapította az 1917. évi mérleget. A mérleg szerinti *tiszta nyereség*, a vasuti kocsikra leirt 448.318.50 K (a mult évben 400.447.76 K) levonása után 2.058.247.52 K, az előző évi 1.915.966.88 K-val szemben. Az igazgatóság a folyó évi március hó 16-ára egybe-hivandó XXII. rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a tiszta nyereségből, a tartalékalapnak alapszabályszerű javadalmazása, továbbá az adótartaléknak 200.000 K és a nyugdíjalapnak 25.000 K-val való dotálása után *osztalékképpen részvényenként 12%*, — 24 K — (a mult évben 11%) fizetessék ki és a fenmaradó 407.247.26 K új számlára vitessék át.

Brachfeld J.

Ő csász. és apost. kir. felsége
kamarai szállítója.

Uri ing és divatujdonságok.

Uri ruházat mérték szerint.

Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér sarkán.

Különlegessége: Tábori selyemingek.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Olvasóinkhoz. A Társaság egyes számának árát f. évi március 1-től 80 fillérről 1 koronára emeljük föl. Nem szívesen tesszük ezt, de kénytelenek vagyunk vele, mert a lap előállításai költsége ujabban ismét tetemesen megrágult. A Társaság előfizetési ára marad a régi s már ezért is ajánlatos, hogy mindazok, akik a lapot eddig egyes számonként vásárolták, az új negyedév beálltával előfizetők sorába lépjenek. A Társaság előfizetési ára negyedévre 10 kor.

— **Lacy** (Budapest) A versek még nem váltak be, de azért mindegyikben van valami biztató. A verselése elég könnyed, csak a mondanivalója jelentéktelen még — és nem új. Dolgozzék egy ideig az íróasztalának, de azután majd keressen föl bennünket újra, szívesen látjuk. — **Saucy Girl.** Nem kapott helyet. — **Iris.** Nem vált be. — **Bánatos asszony.** Furcsának találjuk, hogy ön valakinek az arcképét óhajtja közölni a Társaságban, de nem mondja meg, hogy az illető kicsoda. Elvégre talán ön sem találja részünkről szerénytelen kívánságnak, ha tudni óhajtjuk, kiről van szó. — **Monoplán.** Ilyen személyes vonatkozású verset nem közölhetünk. A mese helyett is inkább valami mást küldjön. — **Cs. T.** Ugylátszik, eltévesztette a címet. Házasságkötéssel nem foglalkozunk. — **V. V. (Dunapentele).** 1. Nem illik. 2. Az urat szokás a hölgynek bemutatni. 3. Ezt a kérdést eltettük legközelebb meginduló szépségápolási rovatunk részére, ott fogunk rá felelni. — **Édes. (Körmöcbánya).** Körmöcön eddig aranyat vertek, de a kedves mamájának ajánljuk, hogy kezdjen új szokást: verje meg egy kicsit a leányát! Hogy szabad egy uri kisasszonykának ilyen verset írni? És még ha jó lenne, csakhogy rossz. De milyen rossz! — **H. R. Szabadka.** Vidéki városokban hamar terem a pletyka s azért okosabb kitérni előle. Ez nem azt jelenti, hogy kerülje a családot, amely Önt szívesen fogadta, csak azt, vigyázzon rá, hogy sem az Ön viselkedéséből, sem gyakori együttléteükből senki gyanút ne kovácsolhasson az urasszony ellen, ha pedig a pletyka máris megvan, akkor maguk döntsék el, mit csináljanak. Ha félnak a szálló hírektől, szaksítsák meg egyidőre az összeköttetést, de ha nem, akkor ne zavartassák barátságukat, hanem fölényesen nevéssenek a rosszakarók arcába. — **Gavallér.** Igaza van, a pesti urak nem nézik, hanem megnézik a hölgyeket, utcán, vendéglőben és mindenütt. Ez ellen a kellemtelen és kínos szemtelenség ellen nincs védekezés, mert minél erélyesebben utasítaná vissza, annál rosszabb lenne a hölgyre nézve. Ezt el kell tűrni Budapesten, ahol rengeteg zsakettes álur és szmokingos parvenü szaladgál, mint ahogy nincs védekezés a légy vagy a szunyog ellen. Ön nem fogja illemre tanítani ennek a nagy városnak urait. — **Kiváncsi.** Mint már mondtuk, válpörökben nem adunk felvilágosítást. Mivel azonban ez már befejezett ügy, annyit elárulhatunk, hogy a gróf jóhiszeműségét a válpör teljesen igazolta, mivel előző házasságát a másodikkal megkötése előtt megszüntetnek nyilvánították. A második házasságot hűtlen elhagyás címén bontották fel s a felek kölcsönös megegyezéssel, min-

den harag nélkül váltak szét. Többet igazán nem mondhatunk. — **H. D. (Marosvásárhely).** Vegyen zsakettet. Szmokinghoz valóban nem lehet szürke, pettyes nyakkendő kötni. Első vizitre pedig egyáltalán nem szokás szmokingot ölteni. — **S. O. zászlós (Budapest).** Kérését sajnálatunkra nem teljesíthetjük, mivel a mai időkből e Szanin kultúra iránti minden tiszteletünk mellett sem küldhetünk szét Szanin-szövegű reklámképeket. — **P. S. grófnő.** A verseknek sorát ejtjük. — **Birike (Cegléd).** Az az önkéntes, aki a maga zsebkendőjét ellopta, bizonyára nagyon fiatal. Ez esetben ne is kérje vissza tőle, mert lehet, hogy szüksége van még rá. — **M. F. (Veszprém).** Ezek a versek bizony nem váltak be. Másutt megjelent verseket egyébként sem közölhetünk. — **Piknik.** Bizony sajnós, hogy ebben a nagy városban alig akad valamennyire is alkalmas terem a kisebb társasági összejövetelekre. Békében a társaság nem nagyon érezte a hiányt, mert az Országos Kaszinó sárga terme és céh-terme a legkedveltebb helyiség volt, a Nemzeti Kaszinó liba-terme mellett. Most azonban az ifjúság a háborus szigor folytán kiszorult. No, de se baj, fiatal nagysám, reméljük, hogy a jövő farsang már a béke farsangja lesz s a sárga teremben újra fölzendülhet a Béla hegedűje. Abban azonban igaza van, hogy a békében ezt a kérdést is meg kell oldani. Valóban ezt is — de sajnós, sok mást is — ami sokkal fontosabb s azt hisszük előbb azokon próbálnak segíteni és nem a „tizenhatéves busuló kislány“ táncteremgondján. — **A. Z. (Orosháza).** Vértkivánó sértése két fricska? Velünk ugyan még nem történt meg, de azt hisszük, igen. Mindenesetre hidegvért kíván, hogy valaki egymásután kettőt is eltűrjön. — **T. V. Szekszárd.** 1. Nem szokás. 2. Tényleg nem illik egy fiatal barátjára, aki egy már nem egészen ifjú hölgygel sétál, így ráköszönni: Szervusz öreg, mert a hölgy esetleg úgy értheti: Szervusz! — öreg. 3. Sorsjegyügyekben nem adhatunk felvilágosítást. — **Árvácska. Kanizsa.** A gróf ur bizonyára csak örülni fog, sokkal finomabb és melegebb szívű uriember ő, semhogy egy kislány hálájának ilyen kedves megnyilatkozásának ne örüljön. — **M. B. hadnagy.** Uriember mindig megtalálja a formáját annak, hogy egy hölgyhöz milyen formában lehet közeledni. Egész Budapesten csak akad egy ismerőse, aki bemutatja Önt, teljességgel értjük — Istenem! az Ön korában — hogy rajong a fürtös barna hajakért, fehér arcokért és a barna szemekért, helyesebbnek tartanók azonban, ha mi helyettünk az illetőnek magának mondaná ezt meg, mert mi igazán nem tudjuk Önt megvigasztalni. Gerbeaud-t ismeretlenül küldeni nem szokás. Ha már ismeri, akkor attól függ, hogy az illető kisasszony hogy itéli meg a dolgokat. Esetleg, hogy a kedves mamája hogy itéli meg a dolgokat. — **Liza. Komárom.** Hogy melyik katona fessebb, a lovas-tüzér, vagy a huszár, annak eldöntésére nem vállalkozhatunk. Kinek a pap, kinek a papné. — **F. F. Budapest.** Eljegyzésekről a Társaság-rovatban adunk hírt és az ilyen kérdéseket, mint az Öné, figyelmen kívül kell hagynunk.

Wiesenthal Elza.

d'Ora műterem felvétele.

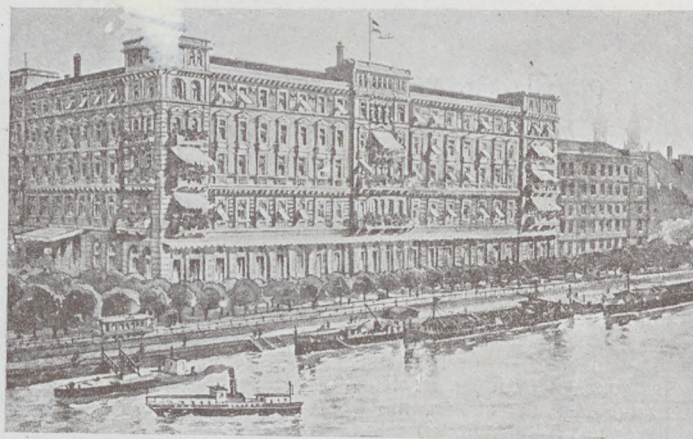
Felelős szerkesztő és laptulajdonos: dr. DOBAY ISTVÁN.
Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. Telefon 127—C5.

Dunapalota szálloda Budapest

(Ezelőtt Ritz)

// Étterem. Bar. 5 órai tea //

Hungária Nagyszállóda

Elsőrangú ház Budapesten

// Étterme az uri világ találkozója //

A Vigszínház nagysikerű
műsordarabja a

ROMÁNC

Sheldon színjátéka, megjelent a Fővárosi Színházak Műsorában. Ára 1 korona 60 fillér.

Megrendelhető „A Társaság” kiadóhivatalánál Budapest, IV. ker., Reáltanoda-utca 18. szám.
Postaköltségre külön 45 fillér küldendő.

DRASCHE-LÁZÁR ALFRÉD regényei:

TÜZPRÓBA

3. Kiadás. * Ára 8 kor.

ENYÉM VAGY!

2. Kiadás. * Ára 6 kor.

Megrendelhetők „A Társaság” kiadóhivatalánál Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18. Postaköltségre külön 65 fill. küldendő.

PORCELLÁN MUZSIKA

a címe SZINI GYULA legújabb regényének.

Ára 6 korona.

Megrendelhető „A Társaság” kiadóhivatalánál Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18. Postaköltségre külön 65 fillér küldendő.

Egy gyönyörű szép, szomorú szerelem története van megírva
HAVAS ALISZ regényében, melynek címe:

SZENT BORBÁLA KÉPE.

Ára 6 korona.

Megrendelhető „A Társaság” kiadóhivatalánál Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18. Postaköltségre külön 65 fillér küldendő.

POLITIKA

címmel havi folyóirat indult meg november havában

Főszerkesztő:
ZLINSZKY ISTVÁN.

Felelős szerkesztő:
DOBAY ISTVÁN dr.

Nagyérdekeségű politikai, szociológiai és nemzetgazdasági közlemények. Hazai és külföldi munkatársai a közélet kitünőségei. Előfizetési díjak: Egész évre 24 kor., félévre 12 kor., egyes szám ára 2 kor., bővített szám ára 3 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **IV., Reáltanoda-utca 18.**

Telefon: József 25—11.

T. c.

Ezennel meghívjuk az **Intim Kabaréba**. (Teréz-körút 46.) Nem fogja megbánni, ha eleget tesz meghívásunknak, mert egy művészi, élvezetteljes est emlékével fog hazatérni.

Az **Intim Kabaré** új kezekbe került s az új vezetőség nagyszabású programot valósít meg.

Az új műsornak óriás sikere van.

A népszerű, kiváló **Szirmai Imre** Napoleonja az egyik sláger, Szini Gyula

„A császár . . . !“

című darabjában. Meg kell néznie mindenkinek, mily frapáns hatással idézi fel egyikét azoknak a kalandoknak, amik a nagy császár alakját legendaként övezik. A touloni leány a hősnője „A császár“-nak és Molnár Aranka adja remekül.

Nagyon tetszik még „Kvitt“, Fantasztá Lidi, Tüzoltó, Záróra után vidám darabok és a kitünő szőlők, melyeket Szeless Elza, Fenyő Irma, Mészáros Aranka, Abonyi, Gabányi, Losonczy, Simay, Virág adnak elő zajos sikerrel.

Az „Intim“ jelző ne tévesszen meg senkit, intimek vagyunk, vagyis bizalmasak és közlékenyek, a nagyképűség és hamis páthosz száműzve vannak, úgy, hogy előadásainkat végig nézheti az uri leány is. Tul vagyunk már azon a felfogáson, hogy a kabaré a pikantéria, a frivolitás hajléka. Szépet, becsületeset, jót és művészt kell nyujtanunk! **Ez a mi törekvésünk!**

Ismételve kérjük, csak egyszer látogasson el hozzánk s biztos, hogy a **havonkint változó műsorunkat** meg fogja nézni.

Az **Intim Kabaré** jegyei a kabaré pénztáránál, **Telefon 65—54** és a jegyelárusító helyeken kaphatók.

Kiváló tisztelettel

az **INTIM KABARÉ igazgatósága**
VI., Teréz-körút 46.